

З В І Т
ректора Запорізького національного університету
Міністерства освіти і науки України
Фролова Миколи Олександровича
про виконання умов контракту № П-32
за період із 02 січня 2020 р. по 31 грудня 2020 р.

Затверджено на Конференції
трудового колективу
Запорізького національного
університету,
протокол № 2 від 22.12.2020 р.

ЗМІСТ

1. Вступ.....	3
2. Формування контингенту здобувачів освіти. Ліцензування та акредитація. Розвиток системи освітніх послуг.	5
3. Навчальна та навчально-методична робота. Забезпечення якості освіти..	15
4. Розвиток кадрового потенціалу. Підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру та докторантуру.....	26
5. Наукова діяльність. Академічна доброчесність. Інформаційне забезпечення освітньо-наукового процесу.....	30
6. Міжнародне співробітництво. Проектна і грантова діяльність.....	40
7. Профорієнтаційна робота. Працевлаштування випускників.....	51
8. Виховна робота. Розвиток фізичного виховання і спорту. Забезпечення гарантій студентського самоврядування.....	60
9. Соціальний захист співробітників та студентів. Охорона праці та пожежна безпека. Забезпечення функціонування системи цивільного захисту.....	67
10. Розвиток матеріально-технічної бази університету. Забезпечення ефективності використання державного майна.....	76
11. Правова робота. Забезпечення дотримання чинного законодавства та виконання положень Статуту університету. Діяльність щодо запобігання корупції.....	79
12. Особиста науково-педагогічна та громадська робота. Структура заробітної плати.....	82

1. Вступ

Запорізький національний університет – це потужний заклад вищої освіти, який здійснює освітню, наукову, міжнародну та виховну діяльність із метою розвитку та закріплення провідних позицій вишу в регіоні та державі загалом, спрямованих на підготовку висококваліфікованих фахівців, розвиток наукових досліджень, посилення ролі інноваційної складової в роботі закладу та його інтеграції до європейського і світового освітнього простору.

Цю роботу в університеті виконують 13 факультетів (математичний, біологічний, економічний, юридичний, менеджменту, історичний, філологічний, іноземної філології, соціології та управління, соціальної педагогіки та психології, журналістики, фізичного виховання, здоров'я та туризму, Економіко-гуманітарний факультет у м. Мелітополі, Інженерний навчально-науковий інститут Запорізького національного університету; 4 заклади фахової передвищої освіти (відокремлені структурні підрозділи) – «Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ», «Фаховий коледж бізнесу та харчових технологій ЗНУ», «Запорізький гідроенергетичний фаховий коледж ЗНУ» та «Запорізький металургійний фаховий коледж ЗНУ», Навчально-науково-виробничі центри «Екологія» та «Металспецпроект», Науковий ресурсний центр, Центр післядипломної освіти, Центр гендерної освіти, Центр інтенсивного вивчення іноземних мов, сертифікована філія Гете-Інституту, Школа Конфуція, Український міжуніверситетський навчально-науковий шекспірівський центр, наукова бібліотека, кілька музеїв, редакційно-видавничий відділ та інші структурні підрозділи університету.

Університет продовжує динамічно розвиватись і є найбільшим державним закладом вищої освіти Запорізького регіону. У 2020 році університет неодноразово посідав високі місця в рейтингах, зокрема:

– 9 місце в рейтингу веб-порталу uniRank, який представив неакадемічний ТОП закладів вищої освіти світу, виходячи з популярності їхніх офіційних веб-сайтів;

- 41 позиція серед 177 закладів вищої освіти в рейтингу закладів вищої освіти України за показниками наукометричної бази даних Scopus; ЗНУ покращив свої показники порівняно з минулим роком на 26 позицій;
- 22 місце серед 200 вишів країни за даними чотирнадцятого академічного рейтингу закладів вищої освіти України «Топ-200 Україна-2020»; ЗНУ покращив свої показники порівняно з минулим роком на 55 позицій;
- 13 позиція в рейтингу світових університетів за рівнем їхньої присутності в інтернет-мережі від «Webometrics Ranking of World's Universities»;
- 5 місце серед тридцяти вишів України за рейтингом університетів щодо атестації енергоаудиторів;
- 3 місце ТОП-10 кращих вишів східного, західного, центрального і південного регіонів України;
- 19 місце за кількістю поданих вступниками заяв за даними Інформаційної системи «Вступ.ОСВІТА.UA».

За звітний період моя організаційно-управлінська діяльність як ректора була спрямована насамперед на подальше підвищення якості освітніх послуг, розвиток наукового потенціалу та міжнародних проєктів, забезпечення стабільного матеріально-технічного та фінансового стану, розвиток студентського самоврядування, зміцнення науково-педагогічного кадрового потенціалу, забезпечення належного статусу та соціальних гарантій усіх членів трудового колективу та студентства ЗНУ.

Розробка та визначення механізмів реалізації моїх управлінських рішень здійснювались на основі неухильного виконання положень Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про інноваційну діяльність», «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», інших законодавчих актів, нормативних актів Президента України та Кабінету

Міністрів України, наказів та рішень колегій Міністерства освіти і науки України, інших нормативних актів у сфері освіти й науки.

2. Формування контингенту здобувачів освіти. Ліцензування та акредитація. Розвиток системи освітніх послуг

Вступна кампанія 2020 року проводилась відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України у 2020 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 11 жовтня 2019 р. № 1285 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 02 грудня 2019 р. за № 1192/34163 (із подальшим змінами) та Правил прийому до Запорізького національного університету у 2020 році, затверджених Вченою радою ЗНУ, протокол № 5 від 27 грудня 2019 р. (із подальшими змінами). Приймальна комісія в цей період працювала відповідно до Положення про приймальну комісію в Запорізькому національному університеті, затвердженого Вченою радою ЗНУ, протокол № 5 від 27 грудня 2019 р. Загалом за звітний період вступ на навчання до університету відбувався без порушень законодавства і на засадах прозорості, відкритості та добросовісної конкуренції.

Наразі зведені показники контингенту студентів ЗНУ разом із відокремленими структурними підрозділами такі:

- за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодший спеціаліст, за рівнем фахової передвищої освіти, бакалаврським та магістерським рівнями вищої освіти навчається: **всього – 16116 осіб** (на 01.10.2019 р. – **16620**), із них:
  - на денній формі – 10585 (2019 р. – 10842), із яких на держбюджетній основі – 38 % (2019 р. – 39 %);
  - на заочній формі – 5531 (2019 р. – 5778), із яких на держбюджетній основі – близько 9 % (2019 р. – 8 %).

Загалом університету вдається зберігати кількість здобувачів вищої освіти. Разом із тим, контингент студентів-бюджетників складає лише 25 % від загальної чисельності студентів.

Розподіл студентів за рівнями вищої та фахової передвищої освіти

Рік	Загальний	Бакалавр	Магістр	Молодший спеціаліст	Фаховий молодший бакалавр
2020	16116	9699	3793	1915	709
2019	16620	9771	4325	2524	–

Контингент студентів без структурних підрозділів складає 13353 особи (2019 р. – 13550).

Контингент ЗНУ (без відокремлених підрозділів)

Рік	Загальний	Бакалавр	Магістр
2020	13353	9460	3793
2019	13550	9225	4325

Контингент студентів філій ЗНУ складає 239 осіб (2019 р. – 546 осіб)

Рік	Загальний	Бакалавр
2020	239	239
2019	546	546

Контингент коледжів: відокремлених структурних підрозділів «Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ», «Фаховий коледж бізнесу та харчових технологій ЗНУ», «Запорізький гідроенергетичний фаховий коледж ЗНУ» та «Запорізький металургійний фаховий коледж ЗНУ» за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодший спеціаліст – 1915 осіб та освітньо-професійним рівнем фаховий молодший бакалавр складає 2020 р. – 709 осіб, всього – 2624 особи (2019 р. – 2524), із них:

- на денній формі – 2410 (2019 р. – 2319);
- заочній формі – 214 (2019 р. – 205).

Контингент відокремлених структурних підрозділів

Рік	ЕПФК	ФКБтХТ	ЗГФК	ЗМФК
2020	950	294	749	631
2019	912	255	734	623

Випуск 2020 року

Випуск фахівців у 2020 році за всіма рівнями вищої освіти склав 5188 випускників (2019 р. – 4916):

- молодший спеціаліст – 689 (2019 р. – 650);
- бакалавр – 2242 (2019 р. – 2614);
- магістр – 2257 (2019 р. – 1652).

У 2020 році отримали дипломи з відзнакою 703 студенти (2019 р. – 642).

Набір 2020 року

Зведена інформація про результати прийому у 2020 році

ЗВО	Освітній ступінь, освітньо- кваліфікаційний рівень	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти	Всього	Рік
1	2	3	4	5	6
Запорізький національний університет (базовий заклад)	Бакалавр (на основі ПЗСО)	1696	273	1969	2019
		1726	288	2014	2020
	Бакалавр (на основі ОКР «молодший спеціаліст»)	469	424	893	2019
		412	313	725	2020
	Магістр	983	1185	2168	2019
		652	1096	1748	2020
ВСП «Економіко- правничий фаховий коледж ЗНУ»	Молодший спеціаліст	282	-	282	2019
		317	-	317	2020
	Молодший спеціаліст Фаховий молодший бакалавр (на ПЗСО)	36	-	36	2019
		21	-	21	2020

1	2	3	4	5	6
ВСП «Фаховий коледж бізнесу та харчових технологій ЗНУ»	Молодший спеціаліст	51	-	51	2019
	Фаховий молодший бакалавр (на основі БЗСО)	67	-	67	2020
	Молодший спеціаліст	29	-	29	2019
	Фаховий молодший бакалавр (на основі ПЗСО)	39	20	59	2020
	Молодший спеціаліст	8	7	15	2019
	Фаховий молодший бакалавр (на основі ОКР кваліфікованого робітника)	8	-	8	2020
	Молодший спеціаліст	177	-	177	2019
	Фаховий молодший бакалавр (на основі БЗСО)	159	-	159	2020
	«Молодший спеціаліст»	45	-	45	2019
Фаховий молодший бакалавр (на основі ПЗСО)	59	3	62	2020	
Молодший спеціаліст	34	-	34	2019	
Фаховий молодший бакалавр (на основі ОКР кваліфікований робітника)	37	-	37	2020	
ВСП «Запорізький металургій- ний фаховий коледж ЗНУ»	Молодший спеціаліст	106	-	106	2019
	Фаховий молодший бакалавр (на основі БЗСО)	113	-	113	2020

1	2	3	4	5	6
	Молодший спеціаліст Фаховий молодший бакалавр (на основі ПЗСО)	14	3	17	2019
		27	19	46	2020
	Молодший спеціаліст Фаховий молодший бакалавр (на основі ОКР кваліфікованого робітника)	14	58	72	2019
		7	46	72	2020
Економіко- гуманітарний факультет у м. Мелітопо- лі	Бакалавр (на основі ОКР молодший спеціаліст)	34	12	46	2019
		18	5	23	2020
	Бакалавр (на ПЗСО)	24	4	28	2019
		33	1	34	2020
Всього		4002	2026	6028	2019
		<u>3695</u>	<u>1791</u>	<u>5486</u>	2020

Загальна кількість вступників, зарахованих на всі освітні ступені, освітньо-кваліфікаційні рівні та форми навчання до ЗНУ та відокремлених структурних підрозділів у 2020 році складає **5486 осіб** (6028 особи у 2019 р.).

Кількість студентів університету на першому курсі за освітнім ступенем бакалавр набору 2019 році становив 1969 осіб, набору 2020 році становить – 2014 осіб. У порівнянні з іншими закладами вищої освіти Запорізької області ЗНУ займає першу позицію за кількістю зарахованих студентів на освітній ступінь бакалавра на основі повної загальної середньої освіти.

Порівняно з 2019 роком (на перші курси зараховано 28 осіб) відокремлені структурні підрозділи у 2020 році збільшили контингент набору на перші курси – кількість зарахованих осіб становить 34 особи.

На старші 2 – 3 курси та на 1 курс (зі скороченим строком навчання) на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста у 2019 році вступило 893 студента, у 2020 році кількість вступників зменшилась – зараховано 725 осіб.

Максимально можливий обсяг державного замовлення на 2020 рік складав 812 місць (денна форма – 577, заочна форма – 235). Було отримано 408 місць державного замовлення (денна – 353, заочна – 55) та заповнено – 365 місць (денна – 323, заочна – 42).

У 2020 році реалізували своє право на навчання за квотами при вступі на основі повної загальної середньої освіти 45 осіб із 365, зарахованих за державним замовленням. Серед пільгових категорій вступників, які не реалізували своє право на навчання за державним замовленням було виокремлено ще 133 особи (денна форма – 111 осіб, заочна форма – 22 особи). МОН України було додатково виділено 115 місць державного замовлення.

**Зведені показники осіб пільгових категорій, зарахованих до
Запорізького національного університету на освітній ступінь бакалавра на
основі повної загальної середньої освіти у 2020 році**

Пільгові категорії	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Учасники бойових дій	35	30
Діти-сироти та позбавлені батьківського піклування	25	1
Особи з інвалідністю внаслідок війни	-	2
Особи, які звільнені від ЗНО Діти-інваліди, інваліди I-II групи	27	2
Вступники з Криму	1	-
Вступники з Донбасу	4	-
Діти учасників бойових дій	30	-
Діти та члени родини військовослужбовців, які загинули під час виконання посадових обов'язків	2	0
Діти шахтарів	1	-
Внутрішньо переміщені особи	13	1
Діти з багатодітних родин	3	-
Всього	141	36

У 2020 році на базі Запорізького національного університету функціонував освітній центр «Крим-Україна» («Донбас-Україна»), який розпочав свою роботу 09 червня. Прийом вступників із Криму та Донбасу проводився до 23 жовтня включно. У рамках центру було прийнято 5 осіб на

денну форму здобуття освіти (Крим – 1 особа, Донбас – 4 особи).

ЗНУ своєчасно надав до Міністерства освіти і науки України відповідну звітно-статистичну інформацію та здійснював набір на навчання в ліцензійних межах. Загалом аналіз підсумків вступної кампанії 2020 року дає підстави стверджувати, що виважений підхід до цінової політики, удосконалення форм та методів профорієнтаційної роботи, досягнення якості навчання стали вагомими аргументами для випускників загальноосвітніх шкіл та інших категорій абітурієнтів у їх виборі здобуття вищої освіти в Запорізькому національному університеті.

Ліцензування та акредитація

Кількість спеціальностей в університеті на першому (бакалаврському) рівні становить 59, на другому (магістерському) рівні – 48, на третьому (освітньо-науковому) – 27.

Кількість освітніх програм бакалаврського рівня, за якими здійснювався набір у 2020 р. – 96, магістерського – 85, докторів філософії – 27.

Загальний ліцензований обсяг університету становить 39271 осіб із урахуванням строків навчання.

За 2020 рік маємо такі результати акредитації освітніх програм Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти:

– за першим (бакалаврським) рівнем акредитовано на 5 років **дві** освітні програми: **Хімія та Середня освіта (Українська мова і література)**, ще дві Графічний дизайн та Готельно-ресторанна справа **отримали умовну акредитацію на рік**, а вже в березні 2021 року ці програми проходять повторну акредитацію;

– за другим (магістерським) рівнем на 5 років акредитовано **чотири** освітні програми: **Дошкільна освіта, Початкова освіта, Мисливське господарство та Країнознавство**.

Загалом на наступний 2021 рік запланована акредитація ще **10** (десятьох) освітньо-професійних програм бакалаврського рівня та **5** освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії (PhD).

У 2020 році відбулися певні зміни у ліцензії ЗНУ на провадження освітньої діяльності:

1. На підставі наказу МОН України від 15.07.2020 р. № 197-л була переоформлена ліцензія у сфері фахової передвищої освіти і, відповідно, були переоформлені усі сертифікати про акредитацію для відокремлених структурних підрозділів у зв'язку зі зміною назви коледжів;

2. На підставі наказу МОН України від 31.07.2020 р. № 203-л звужено провадження освітньої діяльності для Криворізького факультету ЗНУ;

3. На підставі наказу МОН України від 28.10.2020 р. № 247-л відбулося звуження провадження частини освітньої діяльності (бакалаври за «старими шифрами» були вилучені з ліцензії у зв'язку із останнім випуском);

Наразі триває робота щодо приведення ліцензії ЗНУ у відповідність до норм Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти», а саме: переоформлення ліцензії за певними рівнями вищої освіти та за освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій із професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

Розвиток системи освітніх послуг

Освітні послуги Центру післядипломної освіти

Одним із напрямків надання освітніх послуг є підвищення кваліфікації на базі Центру післядипломної освіти ЗНУ. За останній рік на постійній основі діють курси з підвищення кваліфікації за 37 програмами підвищення кваліфікації та сертифікатними програмами.

Центр активно співпрацює з установами та організаціями з Національним агентством України з питань державної служби, Міжнародним фондом соціальної адаптації, Міністерством у справах ветеранів України, Міністерством соціальної політики України, Запорізьким обласним центром зайнятості, ПАТ «Запоріжсталь», ТОВ «Інститут муніципального менеджменту», іншими організаціями, установами та підприємствами. За навчальний рік пройшли підвищення кваліфікації **958 осіб (сума надходжень**

склала – 1 329 525,58 грн).

На базі Центру діє міжнародний проєкт професійної перепідготовки військовослужбовців, ветеранів та членів їхніх сімей в Україні (проєкт «Україна – Норвегія»). За 2020 рік програму перепідготовки за напрямками «ІТ – технології в сфері дизайну» та «Енергоефективні технології та інженерія» пройшло **62 особи** з числа військовослужбовців (**сума надходжень – 450 000,00 грн**).

На базі Центру реалізується програма професійної перепідготовки ветеранів АТО/ООС. У 2020 році навчання за програмою «Підготовка менеджерів (управителів) житлового будинку (групи будинків) та/або керівного складу підприємств ЖКГ, що надають послуги з управління житлового комплексу» пройшли **10 осіб** (**сума надходжень – 65 000,00 грн**).

Постійно діючими є курси підвищення кваліфікації за програмами:

– «Психолого-педагогічний супровід учнів із особливими потребами в умовах інклюзивного освітнього простору» – **68 осіб** (**сума надходжень – 52 730,00 грн**);

– «Підвищення кваліфікації тренерів (тренерів-викладачів) із видів спорту» – **152 особи** (**сума надходжень – 255 360,00 грн**);

– «Підготовка менеджерів (управителів) житлового будинку (групи будинків) та/або керівного складу підприємств ЖКГ, що надають послуги з управління житлового комплексу». За 2020 рік свідоцтва про підвищення кваліфікації за вказаною програмою отримало **57 осіб** (**сума надходжень – 228 000,00 грн**);

– підвищення кваліфікації вчителів (викладачів) шкіл та коледжів Запоріжжя та Запорізької області за акредитованими напрямками ЗНУ – **81 особа** (**сума надходжень – 55 400,00 грн**).

Впроваджуються курси підвищення за програмою «Підвищення кваліфікації відповідальних виконавців – виконробів – окремих видів робіт (послуг), пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури».

Налагоджується співпраця з металургійними підприємствами міста,

зокрема за програмою «Правила техніки експлуатації газоочисного устаткування» для ІТР ПрАТ «Запоріжжюк».

Діють дві комісії: з атестації осіб, які мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності та професійної атестації осіб, які мають намір провадити діяльність із обстеження інженерних систем. За 2020 рік атестати отримали **17 осіб (сума надходжень – 31 000,00 грн)**.

Активно працюють дві сертифікатні програми:

– підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування за державним замовленням – **300 осіб (сума надходжень – 51 000,00 грн)**;

– підвищення кваліфікації за програмою «Українська мова в діловій сфері» – **84 особи (сума надходжень – 42 900,00 грн)**.

Випробування для визначення рівня володіння державною мовою пройшли – **43 особи (сума надходжень – 22 650,00 грн)**.

Освітні послуги Центру інтенсивного вивчення іноземних мов

За 2020 рік у Центрі інтенсивного вивчення іноземних мов пройшли навчання слухачі з:

– англійської розмовної мови – рівні: A1-starter, A2-elementary, B1-pre-intermediate, B1+-intermediate, B2-upper-intermediate (8 груп – 51 особа);

– іноземної мови професійного спрямування для подальшого вступу на освітній рівень магістра (3 групи – 39 осіб);

– польської мови (3 групи – 25 осіб);

– мовної підготовки викладачів (англійської) (4 групи – 32 особи);

– німецької мови (27 груп – 303 особи);

– турецької мови (1 група – 5 осіб).

Загальна кількість зарахованих слухачів – **455 слухачів**.

Сума надходжень (січень – листопад 2020) – 1 433 950,30 грн, а саме:

– центр інтенсивного вивчення іноземних мов – **332 450 грн**;

– англійська мова – **253 560 грн**;

– польська мова – **66 025 грн**;

- турецька мова – **9 499,00** грн;
- центр німецької мови, партнер Гете-інституту – **1 101 500,00** грн.

Освітні послуги Школи Конфуція

Чисельність слухачів Школи Конфуція складає 296 осіб. Розподіл слухачів Школи за віком: учні шкіл – 47,1 %, студенти коледжів – 7,8 %, студенти університету – 22,5 %, працюючі – 21,6 %. Розподіл слухачів за навчальними закладами та структурними підрозділами: Енергодарський багатoproфільний ліцей – 18 %, ДЮСШ № 10 – 3 %, учні шкіл та жителі м. Запоріжжя – 13 %, ВСП «Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ» – 11 %, ВСП «Фаховий коледж бізнесу та харчових технологій ЗНУ» – 21 %. У 2020 р. відкрито навчальний пункт Школи Конфуція ЗНУ у м. Львові, кількість слухачів у якій складає 5 %.

Динаміка набору слухачів на курси китайської мови є зростаючою: 2018 р. – 77 осіб, у 2019 р. – 296 осіб, 2020 р. – 311 осіб. Станом на грудень 2020 р. Школа Конфуція вже встигла створити чотири навчальні пункти: у ВСП «Фаховий коледж бізнесу та харчових технологій ЗНУ», у Запорізькій обласній федерації ушу, Енергодарському багатoproфільному ліцеї, у м. Львові.

Сума надходжень за 2020 рік становить 278 101 грн.

3. Навчальна та навчально-методична робота.

Забезпечення якості освіти

У сфері навчальної діяльності я, як ректор, маю чіткі пріоритети – забезпечення високої якості освіти, академічної мобільності студентів, конкурентоспроможності випускників на ринку праці, підвищення якості викладання іноземних мов, динамічний розвиток усіх форм навчання.

Питання забезпечення належної якості підготовки фахівців, організація освітнього процесу в університеті та інші актуальні проблеми вдосконалення організації підготовки фахівців регулярно розглядались Вченою радою ЗНУ і науково-методичною радою університету та ректоратом.

Важливим напрямом моєї діяльності було вдосконалення нормативно-

правової бази роботи університету, окремих посадових керівних осіб, підрозділів за низкою напрямів шляхом розробки, затвердження і вдосконалення відповідних положень.

На вимогу сьогодення та перспектив розвитку освітньої галузі значна увага приділялась упорядкуванню структури університету.

За 2020 рік у Запорізькому національному університеті створено:

- Інженерний навчально-науковий інститут ЗНУ;
- коворкінг-центр;
- Центр наукової роботи студентів;
- навчально-методичний відділ;
- навчальні лабораторії «Туристичне обслуговування», «Інноваційні технології фізичної культури і спорту», «Реабілітаційних технологій».

Приводиться у відповідність і нормативно-методична документація, що регламентує освітній процес: розроблено 39 Положень та 115 Посадових інструкцій, оновлено 92 Посадові інструкції.

Удосконалено критерії для проведення щорічного рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників і кафедр із урахуванням ліцензійних вимог та підстав підтвердження статусу національного закладу вищої освіти.

За звітний період проведена значна робота з подальшої імплементації основних положень Закону України «Про вищу освіту» в освітній процес, зокрема: за всіма освітніми програмами спеціальностей ЗНУ у 2020/2021 навчальному році випусковими кафедрами та факультетами оновлені описи освітніх програм із усіма складовими, визначеними нормативними документами. Інформація про зміст програм розміщена на вебсайті університету, постійно ведеться робота над удосконаленням змісту освітньо-професійних програм у зв'язку із затвердженням стандартів вищої освіти та новими освітніми програмами:

- відповідно до удосконалених освітніх програм оновлено навчальні плани з усіх галузей знань та спеціальностей за бакалаврським та магістерським

освітніми рівнями;

– продовжувалася робота з удосконалення системи вільного вибору студентами 25 % дисциплін навчального плану як на рівні підготовки нових навчальних планів, так і впровадження вибору дисциплін та спеціалізацій через електронну систему. Затверджено новий Порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ЗНУ. У I кварталі 2020 р. вибір дисциплін здійснили студенти 1– 3 курсів, магістри – це близько 5600 осіб;

Оновлено локальні нормативні акти університету, оновлено/розроблено 17 положень, серед яких:

- Положення про організацію освітнього процесу у ЗНУ;
- Порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ЗНУ;
- Положення про розроблення та оформлення освітньої програми ЗНУ;
- Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в Запорізькому національному університеті;
- Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ;
- Положення про Екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти у ЗНУ;
- Положення про розроблення навчальних планів підготовки здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра та магістра в ЗНУ;
- Положення про порядок розрахунку та розподілу навчального навантаження й перелік основних видів методичної, наукової, організаційної роботи науково-педагогічних працівників ЗНУ;
- Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти ЗНУ;
- Положення про дуальну форму здобуття вищої та фахової передвищої освіти в ЗНУ;

- Положення Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті;
- Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ;
- Порядок формування рейтингу успішності студентів ЗНУ для призначення академічних стипендій;
- Положення про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників ЗНУ;
- Положення про порядок замовлення, виготовлення, видачі та обліку документів про освіту державного зразка та додатку до них у ЗНУ;
- Порядок оформлення та видачі академічних довідок студентам у ЗНУ.

Відповідно до Законів України «Про вищу освіту» (ст. 16), «Про освіту» (ст. 4), на виконання рішення Вченої ради ЗНУ від 27.11.2018 р., в університеті здійснюються заходи щодо вдосконалення системи якості освіти.

Із метою вдосконалення та створення дієвої і цілісної системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти:

- підготовлено нову редакцію Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Запорізькому національному університеті.
- створено Інституційний репозитарій академічних текстів із завантаженням усіх кваліфікаційних робіт магістрів;
- впроваджено перевірку кваліфікаційних робіт здобувачів освіти на предмет текстових запозичень;
- розроблено структуру і форму силабусів; науково-педагогічними працівниками підготовлено та оприлюднено у системі Moodle ЗНУ (далі – СЕЗН ЗНУ) понад 3500 силабусів;
- вдосконалено критерії та проведено рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників;
- проведено численні тренінги з науково-педагогічними працівниками, здобувачами, роботодавцями з питань якості освіти;

– модернізовано у технологічному та змістовому плані (із залученням фахових соціологів) опитування здобувачів освіти, роботодавців, науково-педагогічних працівників;

– залучено експертів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з числа співробітників ЗНУ для підготовки до акредитації освітніх програм в університеті.

Системно ведеться робота з оновлення та вдосконалення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, рекомендацій, запропонованих Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та відповідно до змісту чинних освітньо-професійних програм.

У 2020 році було внесено корективи до організації освітнього процесу у зв'язку зі встановленням карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів із метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, що знайшло відображення й у навчально-методичному забезпеченні освітнього процесу.

Науково-педагогічними працівниками за цей рік розроблено й затверджено нові освітньо-професійні програми, ведеться постійний процес перегляду та удосконалення змісту чинних 173 освітньо-професійних програм підготовки здобувачів вищої освіти із врахуванням затверджених стандартів вищої освіти та рекомендацій стейкхолдерів та студентського самоврядування. Відповідно було підготовлено й оновлено близько 3500 комплексів навчально-методичного забезпечення дисциплін. Ця робота була пов'язана з розробкою оновленої форми робочої програми навчальної дисципліни, затвердженої після громадського обговорення. Метою перегляду форми робочої програми є орієнтація на здобувача вищої освіти; уніфікація проведення й оцінювання контрольних заходів, запланованих у робочій програмі навчальної дисципліни та в електронному курсі, розміщеному в СЕЗН ЗНУ із урахуванням дистанційних форм навчання.

Ще одним кроком удосконалення освітнього процесу та навчально-

методичного забезпечення є затвердження форми та запровадження розробки науково-педагогічними працівниками силабусів із усіх дисциплін навчальних планів із подальшим їх оприлюднення на сайті університету та у СЕЗН ЗНУ. Призначення силабусів – пояснити здобувачу вищої освіти суть і форму курсу (дисципліни).

Основна увага в робочих програмах навчальних дисциплін і в комплексах навчально-методичного забезпечення приділяється якості та модернізації змісту навчального матеріалу, прозорості й зрозумілості системи накопичення балів та критеріїв оцінювання результатів навчання, розширення форм та методів самостійної роботи студентів та її контролю, застосування інтерактивних методів.

Регулярно ведеться робота з проведення самоаналізу стану навчально-методичного забезпечення спеціальності і дисциплін. Щорічно двічі (на початку кожного семестру) на кафедрах проводиться самоаналіз, що дозволяє завідувачам кафедр та гарантам освітньо-професійних програм здійснювати моніторинг стану навчально-методичного забезпечення та своєчасно вживати заходи щодо усунення недоліків, модернізації.

Наукова й методична діяльність науково-педагогічних працівників університету знаходить своє втілення в публікаціях навчальної літератури.

Викладачі активно розробляють навчальні (навчально-методичні) посібники, конспекти лекцій, практикуми, методичні рекомендації до практичних (семінарських, лабораторних) занять та самостійної роботи. Посилилася практична складова навчально-методичних видань, навчальний матеріал тісно пов'язується з практичними завданнями для формування та розвитку запрограмованих умінь і навичок.

Питання якості навчально-методичної літератури, підготовленої науково-педагогічними працівниками університету для забезпечення освітнього процесу здобувачів вищої освіти, є предметом особливої уваги, постійно обговорюється на науково-методичних радах факультетів і науково-методичній раді університету.

Для забезпечення освітнього процесу викладачами ЗНУ у 2020 році було підготовлено 201 найменування навчально-методичної літератури, а саме: підручників – 1, навчальних посібників – 108, методичних рекомендацій – 92. Загальний обсяг указаних навчально-методичних видань становить 1206 друк. арк. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» підготовка рукописів навчально-методичної літератури здійснюється авторами державною мовою.

В умовах карантинних обмежень для забезпечення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в університеті використовується СЕЗН ЗНУ, де розміщується контент навчальних дисциплін, що має чітко визначену, відповідно до робочої програми, структуру. Саме СЕЗН ЗНУ є головним елементом інформаційно-освітнього середовища університету та основним інструментом, що дозволяє організувати дистанційне навчання та самостійну аудиторну та позааудиторну роботу здобувачів освіти, а також здійснювати дистанційні комунікації під час навчання, контроль за організацією освітнього процесу.

Для регулювання цього процесу розроблене та затверджене Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в Запорізькому національному університеті (протокол вченої ради № 2 від 29.09.2020 р.), яке визначає основні засади організації освітнього процесу, проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації із застосуванням технологій дистанційного навчання.

Для забезпечення функціонування СЕЗН ЗНУ протягом 2020 року в університеті було здійснено заходи з розширення її можливостей, інструментів та функцій: встановлено додатковий сервер для проведення відеоконференцій із додатковими інструментами, які інтегровані в систему СЕЗН ЗНУ.

Всі кафедри працювали над наповненням та забезпеченням якісного змісту навчально-інформаційних ресурсів, які є доступними для студента у будь-який час і в будь-якому місці.

Питання вдосконалення роботи ресурсної бази освітнього процесу, у тому числі й в умовах карантинних обмежень, постійно обговорювалося зі

студентським самоврядуванням, моніторилось під час регулярних соціологічних досліджень.

Із 2019 року в системі СЕЗН ЗНУ активно проводиться ректорський контроль – тестування рівня засвоєного матеріалу студентами за попередній семестр. Його результати обговорювалися на ректораті, радах факультетів, деканатах, кафедрах. Це стало складовою системної роботи з забезпечення якості підготовки фахівців у ЗНУ та сприяло активному використанню дистанційних форм поточного та підсумкового контролю.

Значна увага приділялась і приділяється створенню умов для якісного проведення навчальних занять та практичної підготовки студентів. Так, лекції, практичні та лабораторні заняття проводяться в обладнаних аудиторіях та лабораторіях на сучасному навчально-методичному рівні. Структурні підрозділи ЗНУ, такі як: газета «Запорізький університет», редакційно-видавничий відділ, Інтернет-радіо «Юніверс», пресслужба, незалежний студентський портал «Запорізькі Пороги», локальна телевізійна мережа «Юніверс-TV, зоологічний та етнографічно-краєзнавчий музеї, спортивно-оздоровчий комплекс, навчально-науково-виробничі центри, навчально-науково-дослідні та науково-дослідні лабораторії, забезпечують як навчальні заняття, так і навчальні практики студентів у ЗНУ.

Створені можливості для широкого впровадження в освітній процес мультимедійних засобів. Наявні технічні засоби забезпечують використання мультимедійного обладнання на понад 30 % аудиторних занять, що відповідає ліцензійним вимогам до освітнього процесу.

Практична підготовка

У 2020 році продовжувалася системна робота організації та забезпечення практичної підготовки студентів відповідно до освітніх програм та кваліфікацій, які отримують студенти за результатами навчання за спеціальностями та освітніми програмами.

До обговорення питань практичної підготовки залучалися стейкхолдери, керівники практики від баз практики, представники студентського

самоврядування; аналізувалися результати соціологічних опитувань. Це дозволило оновити структуру та зміст практичної підготовки в навчальних планах усіх спеціальностей, визначити їх забезпеченість базами практики, скоригувати практики відповідно до кваліфікацій, які отримують випускники.

Для забезпечення практичної підготовки студентів ЗНУ укладено на сьогодні близько 400 угод із підприємствами, організаціями та установами Запорізького регіону та за його межами, що дозволяє забезпечити весь контингент студентів за спеціальностями та освітніми програмами базами практик. Одночасно студенти мають можливість, у разі перспектив майбутнього працевлаштування, укладати індивідуальні договори проходження виробничої практики-стажування на обраних ними підприємствах, організаціях, установах тощо.

Проведено аналіз щодо складу керівників від бази практики їх фаховості з метою підвищення якості та ефективності безпосереднього проходження практики студентів ЗНУ.

У зв'язку з карантинними обмеженнями навчальним відділом та факультетами були внесені відповідні зміни до термінів і графіків проходження навчальних та виробничих практик, їх поетапного проведення, використання технологій дистанційного навчання. Для студентів розроблені інструкції – доповнення до робочих програм практик про механізм проведення кожного виду практики під час карантинних обмежень.

Факультетами, кафедрами та керівниками практики була проведена робота з визначення баз для проходження практики студентами. Частина студентів проходили практику на підприємствах, в установах чи організаціях, які працювали під час карантину, або працювали на *віддаленому режимі роботи* на період карантину, що дозволяло в дистанційному режимі проходити практику, виконувати завдання під керівництвом керівника практики від бази практики. Частина практик була перенесена на червень-вересень і проходила в звичайному режимі. Частина практик, переважно навчальних, була організована дистанційно на базі структурних підрозділів та лабораторій ЗНУ,

які забезпечені відповідним обладнанням, що дозволяє виконувати завдання практики.

Для забезпечення виконання завдань практичної підготовки керівники практик від кафедр підготували та розмістили інформаційні та навчально-методичні матеріали для дистанційного супроводу виробничих та навчальних практик студентів у системі СЕЗН ЗНУ і на сайті ЗНУ.

Питання вдосконалення практичної підготовки обговорювались на засіданнях вчених радах факультетів та науково-методичній раді університету в контексті розробки освітніх програм, які передбачають компетентнісний підхід. На сьогодні всі кафедри, які відповідають за організацію та проведення практичної підготовки розробили наскрізні програми практичної підготовки та внесли зміни до робочих програм практик, із урахуванням конкретних компетентностей, які студенти повинні отримати після проходження певного виду практики.

Продовжується робота з впровадження елементів **дуальної освіти** за спеціальностями університету:

– поєднано вивчення дисциплін циклу професійної підготовки студентами з практикою на виробництві, відповідно до розроблених програм навчання за дуальною формою здобуття освіти здобувачів закладів вищої освіти за спеціальностями 133 Галузеве машинобудування (освітньо-професійна програма Галузеве машинобудування) та 136 Металургія (освітньо-професійні програми Металургія чорних металів, Обробка металів тиском), 113 Прикладна математика, 121 Інженерія програмного забезпечення, 126 Інформаційні системи та технології;

– графік освітнього процесу та навчальні плани спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа, 242 Туризм, що враховують підготовку здобувачів вищої освіти з використанням елементів дуальної освіти на підприємствах туристичної та готельної галузі.

У рамках практичної підготовки проводяться зустрічі студентів із запрошеними представниками підприємств, установ, організацій. Серед них

ПАТ «Запоріжсталь», ТОВ «Нова пошта», КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя», представниками різних банківських установ, фінансових органів, правоохоронних органів, туристичних агенцій, шкіл тощо.

Підвищення кваліфікації

Однією зі складових якості освіти є рівень підготовки науково-педагогічних працівників. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у ЗНУ здійснюється у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та наказу МОН України № 1341 від 30.10.2020 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників», Положення про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників Запорізького національного університету, а також згідно з планом-графіком підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників ЗНУ на 2020 рік, затвердженим ректором університету.

У зв'язку зі збільшенням і розширенням завдань, які постають перед науково-педагогічними працівниками, підвищення кваліфікації, протягом останнього року, набуло різноманітних форм і напрямів, які охоплюють широкий спектр. Це й розвиток професійних компетентностей з сучасних методик, технологій навчальної роботи, і тренінги з вивчення психолого-фізіологічних особливостей здобувачів освіти певного віку та створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами; стажування та тренінги з використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій, розвитку мовленнєвої, цифрової, комунікаційної компетентностей.

Складовою підвищення кваліфікації є стажуваннями для формування професійних компетентностей галузевого спрямування, опанування новітніми виробничими технологіями, ознайомлення із сучасним устаткуванням,

обладнанням, технікою, станом і тенденціями розвитку галузі економіки на підприємствах, в організаціях та установах.

Робота з цього напрямку орієнтована на обмін досвідом практичної діяльності, особливостями організації освітнього процесу і його методичного забезпечення у провідних закладах вищої освіти України та зарубіжних вишів, шляхом неформальної та інформальної освіти. Такий гнучкий підхід дозволяє сьогодні використовувати широкі можливості сучасних технологій, урізноманітнити форми, методи, напрями підвищення кваліфікації (стажування, наукове стажування, участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо) у рамках професійної діяльності, збільшує кількість науково-педагогічних працівників, які працюють над своїм професійним розвитком, а відповідно це сприятиме забезпеченню якості освіти.

Ефективною є форма комплексного підвищення кваліфікації, яка складалася з кількох етапів: навчання чи тренінг за кордоном, дистанційне навчання чи виконання завдань, проведення семінарів та тренінгів викладачами ЗНУ з вчителями закладів освіти Запорізького регіону або участь у тематичних кваліфікаційних курсах, науково-практичних семінарах. Така форма успішно використовується факультетами іноземної філології, журналістики, історичного та філологічного навіть в умовах карантинних обмежень. Це збільшило кількість викладачів, які отримали свідоцтва, сертифікати з підвищення кваліфікації, у тому числі через грантові програми.

Підвищення кваліфікації	Кількість викладачів	
	2019 р.	2020 р.
Заклади освіти, у тому числі закордонні	98	179
Школа педагогічної майстерності ЗНУ (за різними програмами)	129	301

4. Розвиток кадрового потенціалу. Підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру та докторантуру

На сьогодні ЗНУ – це багатогалузевий навчально-методичний комплекс. Ступеневу систему освіти у ЗНУ забезпечують 74 кафедри, на яких працює 667

науково-педагогічних працівників, із них 130 – професорів, докторів наук та 437 – доцентів, кандидатів наук. Мають вчене звання професора – 76 осіб (11 %), вчене звання доцента – 378 осіб (57 %)

У процентному співвідношенні:

- докторів наук, професорів 19,5 %;
- кандидатів наук, доцентів 68,5 %;
- без наукових ступенів і вчених звань 12 %.

За період із грудня 2019 по грудень 2020 року в університеті проводились конкурсні відбори на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 05.10.2015 р. № 1005 «Про затвердження Рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними трудових договорів (контрактів)», Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними контрактів (трудових договорів) Запорізького національного університету, Статуту Запорізького національного університету. За цей період було обрано за конкурсом 57 науково-педагогічних працівників.

За 2020 рік вчене звання професора присвоєно 2 науково-педагогічним працівникам, вчене звання доцента 11 науково-педагогічним працівникам. Подано на розгляд Атестаційної колегії МОН України справи щодо присвоєння вченого звання професора 3 науково-педагогічним працівникам та вченого звання доцента 10 науково-педагогічним працівникам.

Протягом 2020 року вибуло з університету з різних причин 73 науково-педагогічних працівники, із них 7 докторів наук, професорів, 49 кандидатів наук, доцентів.

За цей же час прибуло до університету 32 науково-педагогічних працівники, із яких 2 доктори наук, професори та 14 кандидатів наук, доцентів.

Підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру та докторантуру

Станом на 31.12.2020 р. у Запорізькому національному університеті підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук здійснюється через аспірантуру (**27** спеціальностей) та докторантуру (**20** спеціальностей), за якими навчається **406** аспірантів (із них 4 – іноземці: громадяни Китаю, Іорданії, Нігерії, Азербайджану) та проходять підготовку **14** докторантів.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 08.12.2020 р. № 616 «Про державне замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у 2020 році», наказом МОН України від 05.08.2020 р. № 1006 «Обсяги підготовки науково-педагогічних кадрів через аспірантуру і докторантуру за рахунок бюджетного фінансування у 2020 році» було доведено наступні обсяги підготовки науково-педагогічних кадрів через аспірантуру ЗНУ: всього – **51** місце, із них: очна, денна форма навчання – **36** місць, очна, вечірня форма навчання – **15** місць.

Число бажаючих навчатись в аспірантурі і докторантурі на контрактній основі у 2020 році залишилося на достатньо високому рівні, як результат – кількість коштів, отриманих за надання платних послуг відділом аспірантури і докторантури за 2020 рік склала **3 млн 362 тис. 890 грн.**

Усього за першу і другу хвилі до аспірантури прийнято за рахунок фізичних і юридичних осіб (на умовах контракту) **64** аспіранти, із них: **28** – очна, денна форма навчання, **36** – очна, вечірня чи заочна форма навчання.

Загальна кількість аспірантів першого року навчання, які вступили до аспірантури Запорізького університету в першу і другу хвилі склала **115** осіб.

Обсяги підготовки в докторантурі за рахунок бюджетного фінансування залишились на такому ж рівні: у 2020 році виділено **4** місця в докторантурі зі спеціальностей: 033 Філософія, 035 Філологія, 051 Економіка, 081 Право.

Крім того, прийнято **2** докторанти за рахунок фізичних і юридичних осіб

(на умовах контракту) зі спеціальностей: 051 Економіка та 136 Металургія.

Із шести докторантів бюджетної та контрактної форм перебування всі мають наукові здобутки – від 22 до 51 статей та патентів.

У вересні 2020 року відбувся перший випуск аспірантів, які навчались за новою моделлю підготовки науковців вищої кваліфікації, здобувачі ступеня PhD відтепер є здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, які після захисту дисертації у разових спеціалізованих вчених радах будуть отримувати дипломи докторів філософії європейського зразка.

Необхідно відзначити успішну роботу **спеціалізованих вчених рад** із захисту кандидатських і докторських дисертацій.

Наразі в університеті працюють **7** спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій (з них – **6** докторських рад та **1** – кандидатська) із **9** спеціальностей (з них – **7** в докторських радах та **2** – в кандидатських), це найвищий якісний показник для ЗНУ за всі роки його діяльності.

На виконання Закону України «Про вищу освіту» на офіційному сайті ЗНУ здійснюється розміщення електронних версій дисертацій, авторефератів та відгуків офіційних опонентів.

За період із 01.01.2020 р. по 31.12.2020 р. відбувся захист **48 кандидатських** дисертацій, із них **35** – аспірантами і співробітниками ЗНУ, крім того, вийшло **4** повідомлення про захист кандидатських дисертацій: це наш потенціал на наступний 2021 рік.

За цей період було захищено **20 докторських** дисертацій, із них **16** – співробітниками та докторантами ЗНУ, вийшло ще **4** повідомлення про захист докторських дисертацій, захисти також відбудуться на початку 2021 року.

У ЗНУ запроваджено безкоштовну перевірку текстів дисертацій на базі укладених університетом договорів із антиплагіатними компаніями.

Усі спеціалізовані вчені ради університету відповідно до змін до Закону України «Про вищу освіту» діють до 30 червня 2021 р.

В університеті рішенням МОН України були **створені разові спеціалізовані ради** для присудження ступеня доктора філософії. Формування

та діяльність таких рад регламентовано постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 р. № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії». Наразі в ЗНУ було створено 16 разових спецрад, із них 13 – зі спеціальності 081 Право, 2 – зі спеціальності 051 Економіка, 1 – зі спеціальності 032 Історія та археологія, в яких на сьогодні відбулось 14 захистів на здобуття наукового ступеня доктора філософії, в тому числі: 2 – у 2019 році, 12 – у 2020 році, ще 2 захисти відбудуться в січні 2021 року.

5. Наукова діяльність. Академічна доброчесність.

Інформаційне забезпечення освітньо-наукового процесу

Наукова діяльність є невід’ємною складовою ефективної роботи Запорізького національного університету. Протягом 2020 року в цій сфері:

1) виконувалось 8 держбюджетних науково-дослідних робіт, з яких **5** проєктів наукових робіт молодих учених, із загальним обсягом фінансування у розмірі **3822,695 тис. грн.** Керівники наукових проєктів: Гоменюк С. І., Горошкова Л. А., Коломoeць Т.О., Белоконь К. В., Корнет М. М., Чопоров С. В., Штейнле О. Ф., Федчишин Д.В.

2) здійснювалося виконання 23 госпдоговірних науково-дослідних робіт (із обсягом надходжень **831,879 тис. грн**) із яких: 2 договори із Комунальним підприємством «Інститут розвитку міста Запоріжжя» Запорізької міської ради (наукові керівники Бухаріна Л.М. та Бірюкова Т.Ф.), ТОВ «Петроіванівський крейдовий кар’єр» (науковий керівник Лях В.О.), ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат» (науковий керівник Гіржон В.В.), ПАТ «Запорізький абразивний комбінат» (науковий керівник Череп А.В.), із підприємствами які забезпечують організацію і розвиток мисливських господарств (науковий керівник Домніч В.І.), договір із ПАТ «Запоріжсталь» (науковий керівник Харченко О.В.), договори про надання науково-технічних послуг із питань екологічної та техногенної безпеки, радіаційної безпеки при поводженні з джерелами іонізуючого випромінювання та інші (науковий керівник Кожемякін Г.Б.); договір із ОАО «Фуцзяньxiangxin» (науковий

керівник Скачков В.О.), договір із ТОВ Науково-виробниче підприємство «Електро» (науковий керівник Белоконь Ю.О.).

3) організовано і проведено перший етап конкурсу проєктів молодих вчених, що фінансуються за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, за результатами якого запропоновано для участі у другому етапі конкурсу 5 науково-дослідних робіт (наукові керівники: Литвиненко Р.О., Череп О.Г., Чопоров С.В., Хорішко Л.С., Чейлитко А.О.). За результатами конкурсу проєктів наукових робіт молодих вчених, проєкт під керівництвом Хорішко Л.С. пройшов конкурсний відбір, обсяг фінансування проєкту у 2021 році становитиме **899,230** тис. грн.

4) організовано і проведено перший етап конкурсу науково-дослідних робіт, що фінансуються за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, за результатами якого 1 робота подана до МОН України (науковий керівник Міщенко В.Г.).

5) організовано підготовку та направлено до МОН України інформаційні матеріали щодо проведення державної атестації закладу вищої освіти в частині впровадження наукової (науково-технічної) діяльності за 5 науковими напрямками: біологія та охорона здоров'я; гуманітарні науки та мистецтво; математичні науки та природничі науки; суспільні науки; технічні науки.

6) виконується **57** науково-дослідних робіт в межах основного робочого часу викладачів, які мають державну реєстрацію в УкрІНТЕІ.

7) організовано і проведено міжнародний круглий стіл та **26** наукових конференцій, із яких **14** міжнародних.

8) організовано і проведено **8** наукових конференцій студентів та молодих вчених, з яких **1** міжнародна.

9) За звітний період університетом отримано **4** патенти на винаходи, **14** – на корисні моделі, а також **10** свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір. Подано: **7** заявок на корисні моделі, **10** заявок про реєстрацію авторського права на твір.

10) **52** студенти університету стали переможцями міжнародних та Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт та проєктів.

11) **9** студентів та молодих вчених університету стали переможцями обласного конкурсу для обдарованої молоді у галузі науки у 2020 році.

12) спільно з Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених ЗНУ організовано і проведено щорічну наукову конференцію студентів, аспірантів і молодих учених ЗНУ «Молода наука - 2020» у форматі он-лайн, в якій взяло участь близько 1000 учасників, публікації яких нараховують 5 томів однойменного збірника.

13) університет виступив базовим закладом вищої освіти з проведення II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальностей «Фінанси підприємств» та «Адміністративне право та адміністративне судочинство в Україні»; II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із напрямів: «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право», «Службове право» та «Соціологія».

14) за результатами наданих пропозицій МОН України щодо проведення II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей і спеціальностей, університет у 2020 році став базовим закладом вищої освіти за спеціальностями «Право» та «Службове право».

15) створено Раду молодих вчених університету.

16) протягом року науковці університету активно співпрацювали з науковими установами такими як: «Конструкторське бюро «Південне» ім. М.К. Янгеля», ПрАТ «Укрграфіт», ПАТ «Запоріжсталь», ДП «Український науково-дослідний інститут спеціальних сталей, сплавів та феросплавів», АТ «Мотор Січ», Науково-дослідним інститутом державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук, Інститутом фізіології рослин і генетики НАН України.

У 2020 році науковцями університету опубліковано 135 статей у виданнях, які індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus і Web of Science.

Індекс Хірша університету за звітний період збільшився до $h=21$;

У 2020 році для штатних працівників університету збільшено розмір матеріальної винагороди за публікацію у журналах, що входять до міжнародних наукометричних баз даних Scopus і Web of Science і відносяться до першого та другого квартиля до **7000** грн.

Розвиток наукових періодичних видань університету

Протягом року здійснено комплекс заходів для модернізації наукових періодичних видань університету, їх адаптації до нових нормативних вимог та європейських практик.

У 2020 р. році 14 видань університету успішно пройшли перереєстрацію в МОН України та увійшли до переліку фахових видань за категорією «Б».

Усі видання університету включено до бази «Index Copernicus».

Видання «Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку» і «Zaporizhzhia Historical Review» включено до баз **DOAJ і ERIH PLUS**.

Подано заявки на включення 2 видань до бази Web of Science, до березня 2021 року будуть направлені заявки ще на 2 видання університету.

Отримано нові свідоцтва про державну реєстрацію в Міністерстві юстиції України у зв'язку з перейменуванням видань та зміною засновника («Zaporizhzhia Historical Review», «Humanities Studies», «Металургія»).

Збільшено частку англomовних публікацій у збірниках (у середньому на 30 %) та кількості іноземних членів редколегій.

Укладено договори з компаніями, що забезпечують антиплагіатну перевірку (Unicheck), індексацію DOI (Crossref); реалізацію платформи Open Journal System (OJS) (Openscience.in.ua).

Ухвалено рішення про укладення договору між ЗНУ і Видавничим домом «Гельветика» щодо передачі на аутосорсинг редакційно-видавничих робіт стосовно фахових збірників ЗНУ та пролонговано його дію на 2021-2022 рр.

Вирішено питання щодо матеріального стимулювання головних редакторів наукових періодичних видань університету.

Академічна доброчесність

Відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту» в університеті триває системна робота з формування культури і цінностей академічної доброчесності, а саме:

1) Починаючи з 2018 р., з усіма студентами 1 курсу фахових коледжів та бакалаврату проводяться лекційні заняття з курсу «Основи академічної доброчесності та академічного письма».

2) У ЗНУ функціонує Комісія з академічної доброчесності.

3) Із 2018 році в університеті діє Кодекс академічної доброчесності, ухвалений за погодженням зі студентською радою.

4) Університет уклав угоду з компанією Unichek, яка є одним з лідерів антиплагіатних продуктів. За допомогою цього програмного забезпечення здійснюється перевірка кваліфікаційних робіт магістерського рівня, текстів дисертацій та статей до наукових періодичних видань.

5) У 2020 році створено Інституційний депозитарій академічних текстів з доступом двох рівні: локальний (для кваліфікаційних робіт магістрів) і онлайн (для дисертацій, наукових статей).

6) Постійно проводяться практичні семінари, тренінги з питань академічної доброчесності, правил оформлення посилань.

Кількома експертними групами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти система дотримання академічної доброчесності в ЗНУ оцінена на найвищому рівні (критерій «А»).

Акцентую на персональній відповідальності наукових керівників студентських робіт, наукових керівників і консультантів дисертацій, членів спеціалізованих вчених рад щодо дотримання високої вимогливості і принциповості та неприпустимості академічного плагіату як в у кваліфікаційних роботах бакалаврів, магістрів, так і дисертаційних дослідженнях.

Інформаційне забезпечення освітньо-наукового процесу

Наукова бібліотека створила потужні електронні ресурси. Технічне та

програмне оновлення надало якісно нові можливості для інформаційного забезпечення освітньо-наукового процесу в університеті, дозволило активно використовувати електронний контент наукової бібліотеки для дистанційної форми навчання.

Науково-педагогічні працівники, студенти, аспіранти цілодобово мають доступ до повного обсягу електронного каталогу в режимі online та можливість завантажувати електронний каталог як мобільний додаток **LibClient** на пристроях на базі Android. Електронний каталог дистанційно забезпечує оперативний, багатоаспектний пошук та замовлення видань із бібліотечного фонду за номером читацького квитка.

Запис студентів здійснюється на базі штрих-кової технології за студентськими квитками, які відтепер є і читацькими квитками користувачів бібліотеки.

Загальний фонд наукової бібліотеки на кінець 2020 року складає 1 253 995 примірників друкованих та електронних видань, із них: наукових – 531 805, навчальних – 598 148, періодичних видань – 125 994 примірників.

За рік до фонду бібліотеки надійшло 24 403 примірники видань, із них електронних – 19 107 назв.

Фонд періодичних видань бібліотеки поповнився на 688 друкованих номерів журналів, що були отримані за передплатою на 1-е та 2-е півріччя 2020 року, оформленої науковою бібліотекою в межах кошторисних призначень та надіслані в дар закладами та організаціями України й зарубіжжя.

Від Національного музею Голодомору-геноциду за освітньо-патріотичним проектом «Боротьба за свідомість» наукова бібліотека ЗНУ отримала колекцію з 66 наукових та науково-популярних видань книг та CD з історії України ХХ-ХХІ століть.

У межах впровадження Нової української школи для підготовки здобувачів вищої освіти за освітньою програмою Початкова школа за кошти МОН України надійшло 10 назв навчально-методичних посібників у кількості 200 прим.

Завдяки книгообміну із іншими закладами вищої освіти України, а також у дар від організацій та приватних осіб України та з-за кордону наукова бібліотека університету отримала 1 609 назв наукової, навчально-методичної, художньої літератури та періодичних видань накладом 1 830 примірників, загальна сума позабюджетних коштів склала 131 280 грн.

Протягом 2020 року до фондів читальних залів передано 1 300 авторефератів дисертацій, захищених в Україні у 2020 рр., дисертацій, захищених у спеціалізованих вчених радах ЗНУ – 62 назви.

Відповідно до наказів МОН України від 19.05.2019 р. № 670 «Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам до електронних наукових баз даних» та від 29.05.2020 р. № 721 «Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам до електронних наукових баз даних та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України» ЗНУ має доступ до платформ **Web of Science** та **Scopus** за кошти держбюджету. ЗНУ активно використовує доступ до баз цитування, про що свідчать високі показники кількості запитів: Web of Science на 9 місці серед 462 українських вишів і наукових установ. Упродовж року наукова бібліотека підключалася до всіх вебінарів від компанії Clarivate Analytics та Elsevier, присвячених роботі з ресурсами та сервісами платформ Web of Science та Scopus.

МОН України забезпечило за кошти держбюджету на 2020 рік передплату до повнотекстових публікацій міжнародного наукового видавництва Springer Nature на постійній основі надано доступ до 9 тис. Для збільшення кількості навчальних, довідкових видань англійською мовою вже завантажено до електронної бібліотеки 360 назв.

ЗНУ увійшов до 50 університетів, яким було відкрито у 2020 році тримісячний тестовий доступ до електронних журналів провідного наукового видавництва «Wiley».

Навесні 2020 року для підтримки дистанційного навчання студентам і викладачам було відкрито доступ до видань міжнародних видавництв: Springer

Nature – до 500 електронних ключових підручників із усіх дисциплін; De Gruyter та його видавництв-партнерів – цифровий доступ до 75 000 назв книг, опублікованих у період із 1650 по 2016 рік, що зберігаються в бібліотеках університетів та коледжів світу.

Електронний каталог наприкінці року перевищив **1 млн 260 тисяч** бібліографічних описів документів із доступом до повнотекстового формату локальної мережі та через гіпертекстове посилання в мережі інтернет.

За 2020 рік створено 47 тисяч нових бібліографічних записів на всі види видань на всіх видах носіїв інформації бібліотечного фонду. На сьогодні це одна з найбільших електронних інформаційних баз даних власної генерації в режимі реального часу в Україні.

Виконана значна робота з ретроспективного обліку книг до 2000 року видання. На сьогодні в електронному каталозі представлено бібліографічну інформацію про всі наявні в бібліотечному фонді книги з таких галузей як психологія, філософія, українське мовознавство.

Ресурс електронної бібліотеки на електронних носіях та в режимі локального доступу у грудні досяг **156,5 тисяч назв електронних видань**, серед яких значна колекція електронних підручників до вивчення дисциплін.

Значний розвиток отримала така складова електронної бібліотеки як **електронні версії наукових фахових журналів**: за рік додано 840 номерів, 16 552 статті. Виконана робота дозволила покращити інформаційне забезпечення науковими фаховими виданнями освітніх програм.

Наукова бібліотека здійснила підготовку матеріалів з інформаційного забезпечення навчальних дисциплін та презентувала інформаційні ресурси та сервіси до акредитації 8 освітніх програм.

Для включення до електронних ресурсів наукової бібліотеки публікацій науково-педагогічних працівників ЗНУ в журналах, які індексуються у наукометричній базі Web of Science CoreCollection, у 2020 р. розпочата робота зі створення окремої бази даних у складі електронного каталогу **«Наукові публікації НПП ЗНУ у Web of Science»**. Станом на грудень 2020 р. база

включає та надає доступ до повних текстів 201 публікації за 2020-2016 рр.

Масштабна робота з вивчення газетного фонду наукової бібліотеки на предмет публікацій про Запорізький педінститут – університет завершилася підготовкою бібліографічного покажчика **«Історія Запорізького національного університету (1944–2019). До 90-річчя»**. До видання ввійшли 5 085 статей із періодичних видань, наукових збірників, енциклопедій та довідників, розділів монографій, в яких висвітлюється історія та сучасний розвиток університету. На фейсбук-сторінці бібліотеки подані фотокопії окремих газетних статей.

Система обслуговування користувачів наукової бібліотеки ЗНУ орієнтована як на внутрішнього, так і на зовнішнього користувача. Внаслідок особливостей 2020 року перевага користувачами була віддана електронним ресурсам, зокрема, звернення до сайту досягли 167 тисяч, кожне 10-те видання було отримане із електронної бази наукової бібліотеки. Особливо популярною серед студентів стала послуга Електронна доставка документів, що дозволила їм отримувати повні тексти та відскановані публікації для підготовки до занять та курсових проєктів.

Презентація електронного контенту та онлайн послуг, нових надходжень, віртуальних виставок постійно подаються на сторінці наукової бібліотеки в Facebook (<https://www.facebook.com/libraryZNU>), яку за рік відвідало 47 тисяч користувачів соціальної мережі.

2020 року інформація про Наукову бібліотеку Запорізького національного університету подана до чергового 35-го випуску **World Guide to Libraries**, що виходять у видавництві De Gruyter (Берлін) що два роки.

Провідними фахівцями наукової бібліотеки для науково-педагогічних працівників та студентів розроблено та презентовано **тренінги** із використання ресурсів та сервісів електронного каталогу на базі нового програмного модуля, інформаційних платформ та аналітичних сервісів наукометричних баз даних, оформлення списків використаної літератури до наукових робіт, сучасних бібліографічних сервісів, використання сервісу Unichек. Для студентів 1-х

курсів факультетів проведені екскурсії та тренінги з **основ інформаційної культури**.

Ресурси наукової бібліотеки задіяні в **профорієнтаційній роботі**. Запроваджені 2020 року заходи спрямовані на надання випускникам, вчителям, бібліотекарям шкіл Запорізької області доступу до електронних ресурсів та віртуальних сервісів наукової бібліотеки, ознайомлення з університетською бібліотекою під час екскурсій. Для майбутніх вступників на сайті наукової бібліотеки функціонує сервіс «Онлайн-реєстрація», що дозволяє дистанційно зареєструватись і стати читачем бібліотеки ЗНУ.

Із метою адаптації наукових фахових видань ЗНУ до сучасних вимог науковою бібліотекою протягом року розроблялись **цифрові ідентифікатори об'єктів DOI**. Дані вносились до єдиного міжнародного реєстру DOI агенції CrossRef.

ЗНУ продовжено Договір про співпрацю з компанією «Unicheck Україна», за яким здійснюється доступ до сервісу **Unicheck** для перевірки на предмет несанкціонованих текстових запозичень дисертацій, що надходять на розгляд спеціалізованих вчених рад та статей наукових фахових видань ЗНУ. За додатковою угодою 2020 року здійснюється перевірка кваліфікаційних робіт магістрів. Координаційні та технічні питання організації доступу до сервісу Unicheck покладено на наукову бібліотеку ЗНУ.

У 2020 р. почав функціонувати **Інституційний репозитарій академічних текстів ЗНУ** як загальноуніверситетська електронна база даних для накопичення, зберігання і систематизації академічних текстів. Репозитарій спрямований на поліпшення доступу до академічних текстів та сприяння академічній доброчесності. Технічна розробка репозитарію здійснена фахівцями Центру інформаційних систем і комп'ютерних технологій та наукової бібліотеки ЗНУ. Розроблена структура за кафедрами на сьогодні представляє 1826 завантажених кваліфікаційних робіт магістрів 2020 р. Розпочато завантаження навчально-методичних видань науково-педагогічних працівників ЗНУ.

6. Міжнародне співробітництво. Проєктна і грантова діяльність

Міжнародна діяльність Запорізького національного університету є засобом інтернаціоналізації його діяльності, спрямованої на підвищення рівня якості всіх показників діяльності, шляхом адаптації та впровадження міжнародного досвіду, збільшуючи присутність на міжнародному ринку освітніх послуг, позиції у міжнародних рейтингах, завдяки міжнародній академічній мобільності, підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників та адміністративного персоналу, інтеграції наукового та науково-технічного потенціалу університету на світовому рівні. Міжнародна діяльність ЗНУ здійснюється відповідно до чинного законодавства України, Закону України «Про вищу освіту», наказів і методичних розробок МОН України, а також Стратегії інтернаціоналізації Запорізького національного університету, в якій задокументовано цілі, завдання, принципи інтернаціоналізації університету, основні напрями інтернаціоналізації, організаційна схема міжнародної діяльності ЗНУ, Плану інтернаціоналізації ЗНУ до 2022 р.

Протягом 2020 р. були розроблені та затверджені Вченою радою ЗНУ:

- Положення про визнання в Запорізькому національному університеті документів про освіту, наукові ступені, вчені звання;
- Положення про комісію з визнання в Запорізькому національному університеті здобутих в іноземних освітніх установах ступенів вищої освіти та наукових ступенів.

Були вдосконалені та затверджені Вченою радою ЗНУ:

- Положення про відділ міжнародних зв'язків Запорізького національного університету;
- Положення про порядок здійснення відрядження на навчання та/або стажування за кордон здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів, наукових, науково-педагогічних та інших працівників Запорізького національного університету;
- Положення про порядок прийому (перебування) у Запорізькому національному університеті іноземних громадян та осіб без громадянства у

службових справах;

– Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти, наукових, науково-педагогічних працівників та співробітників Запорізького національного університету.

ЗНУ має 103 укладених Угоди про міжнародне співробітництво із закладами вищої освіти, дослідницькими установами та іншими міжнародними організаціями. У поточному році з метою поліпшення якості проведення міжнародних наукових заходів на базі університету, розширення кола партнерів та учасників були підписані:

– договір про наукову та академічну співпрацю (Молдавський державний університет, м. Кишинів, Республіка Молдова);

– меморандум про взаєморозуміння (Білоруський державний університет інформатики та радіоелектроніки, м. Мінськ, Республіка Білорусь);

– угода про співпрацю (Поморська академія в Слупську, м. Слупськ, Республіка Польща);

– договір про співпрацю (Куявський університет у Влоцлавеку, м. Влоцлавек, Республіка Польща);

– генеральна угода про співпрацю (Stefan Cel Mare University of Suceava, м. Сучаве, Румунія);

– меморандум про взаєморозуміння та співпрацю (Балтійська міжнародна академія, м. Рига, Латвійська Республіка);

– договір про співпрацю між Відділом комп'ютерного дизайну та мистецтва, Відділом психології БМА та факультетом соціальної психології та педагогіки ЗНУ (Балтійська міжнародна академія, м. Рига, Латвійська Республіка);

– угода про співробітництво у науково-дослідній сфері, як додаткова до Меморандуму про взаєморозуміння та співпрацю (Балтійська міжнародна академія, м. Рига, Латвійська Республіка);

– договір про наукову та академічну співпрацю (Європейський інститут післядипломної освіти, м. Підгайськ, Словацька республіка);

– договір про співпрацю та організацію закордонної практики для здобувачів вищої освіти (Міжнародна академія освіти та навчання у Німеччині, м. Брігахталь, Федеративна Республіка Німеччина);

– договір про співпрацю та організацію закордонної практики для здобувачів вищої освіти з України у Німеччині м. Роверсхаген (м. Роверсхаген, Федеративна Республіка Німеччина).

Триває продовження дії договорів про міжнародну співпрацю, які втратили чинність, але становлять інтерес для Запорізького національного університету.

Науково-педагогічні працівники ЗНУ та здобувачі вищої освіти брали участь у міжнародних програмах академічної мобільності (семестровий міжнародний академічний обмін, програма 2 Д «Два дипломи», другий магістерський рівень) у рамках підписаних двосторонніх угод про співпрацю між ЗНУ та іноземними ЗВО та за результатами конкурсу Еразмус+ з університетами UNIVERSITA DEGLI STUDI DI FOGGIA (Італія), UNIWERSYTET GDANSKI (Польща), INSTITUTO POLITECNICO DO PORTO (Португалія), UNIVERSITATEA BABES BOLYAI (Румунія). Програми міжнародної кредитної та ступеневої мобільності були реалізовані в містах Фоджа (Італія), Уху (КНР), Катовіце, Седльце, Слупськ, Ченстохов (Польща).

Науково-педагогічні працівники брали участь у міжнародних конференціях, форумах, вебінарах, семінарах як безпосередньо за кордоном, так і дистанційно з метою підвищення кваліфікації. Заходи були організовані Clarivate (Web of Science), Cisco Networking Academy, British Council, Instytut Badawczo-Rozwojowy Lubelskiego Parku Naukowo Technologicznego, Представництвом ООН Жінки в Україні, European Brief Therapy Association, Міжнародним фондом досліджень освітньої політики, Team Europe / «EuroQuiz», Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) та ін.

Протягом 2020 року за кордоном перебувало 37 здобувачів вищої освіти ЗНУ, які навчаються на факультетах: історичному, економічному, іноземної філології, соціальної педагогіки та психології, Інженерному навчально-

науковому інституті ЗНУ, а також 56 науково-педагогічних працівників. Здобувачі вищої освіти ЗНУ брали участь у волонтерських проєктах Європейського корпусу солідарності (м. Гданськ, Польща), кредитній та ступеневій мобільності (міста Ченстохов, Катовіце, Седльце (Польща), Фоджа (Італія), Уху (КНР), Ле Ман (Франція), стипендіальній програмі німецької економіки для України, організованої ТПП України. Крім того, здобувачі вищої освіти різних рівнів та науково-педагогічні працівники доєдналися до дистанційних заходів, які були організовані міжнародними фундаціями, організаціями, університетами-партнерами, а саме:

- *онлайн-курси* (18 інтерактивних лекцій у рамках проєкту «Зміни педагогічних факультетів у 21 столітті» (м. Брно, Чехія);

- *тренінги, семінари-тренінги* (проєкт Asme Consulting Group «Проблеми початкового етапу психологічної практики», з Європейських студій та комунікаційних навичок у вищій школі в рамках Міжнародної літньої школи Жана Моне «Європейські студії для сталого розвитку»; Всесвітнє святкування «Дні Erasmus+»; Педагогічна самоосвіта/Онлайн-навчання з медіаграмотності для викладачів ЗВО та ІППО під егідою Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Сполучених Штатів Америки та Посольства Великої Британії в Україні);

- *фестивалі-конкурси* (I Міжнародний багатожанровий онлайн фестиваль-конкурс «Artvision» (Словаччина); Міжнародний багатожанровий фестиваль «Зоряне літо – 2020» у рамках серії фестивалів «ZIRKA» (м. Обзор, Болгарія); X Міжнародний молодіжний фестиваль соціальної реклами «Інший погляд», XI міжнародний музичний конкурс-2020 (Белград, Сербія), XIII міжнародний конкурс «Міст китайської мови»);

- *професійні стажування* (Лабораторія Викриттів 2.0 у рамках спільного проєкту Bihus.Info та Interlink Academy для журналістів-розслідувачів, Інноваційні методи організації освітнього процесу для здобувачів юридичної освіти в Україні в Університеті Марії Складовської-Кюрі (Польща); Освіта та наука без кордонів у Вищій суспільно-природничій школі

ім. Вінцента Поля в Любліні (Польща); Сучасні підходи до організації навчального процесу для здобувачів юридичної освіти у Європейському університеті Віадріна у Франкфурті-на-Ордері (Німеччина); Методика планування, проведення семінарів і воркшопів та ін.); «Міжнародні проекти: написання, аплікування, управління та звітність» в Університеті Суспільних Наук (м. Лодзь, Польща); «Інноваційні освітні технології: європейський досвід та його впровадження в підготовку фахівців з економіки та управління» у Baltic research institute of transformation economic areas problems (Латвія) та ін.;

– *вебінари та онлайн-конференції* («Сторітелінг для початківців. Як створювати вірусний контент», «Як писати історії успіху», «Як стати публічним. Створюємо бренд» організованих Фондом Фрідріха Науманна за Свободу (Німеччина), АУП (Україна), «Європейська і польська системи вищої освіти: практика, досвід, інноваційні методи навчання» за підтримки Університету економіки в м. Бидгощ (Польща); «Project approach in the didactic process of universities – international dimension» в Catholic University in Ruzomberok (Словаччина);

– *онлайн-кемпи* (Tolerance Camp «Знайди шляхи до порозуміння» організованого Посольством Королівства Нідерландів, роботі онлайн-школи «Політика + медіа» (USAID, Internews (США) і АУП (Україна));

– *онлайн дні відкритих дверей* університетів-партнерів («Educational projects as a part of the Internationalization» (WSG University in Bydgoszcz, Lodz University of Technology, Poznan University of Technology, Польща);

– *міжнародні відеозустрічі* («Nearness in Times of Distance» (Університет прикладних наук Магдебург-Стендаль, Лісабонський університет, Університет Порту (Португалія), Ясський університет (Румунія); Регіональна зустріч партнерів Aflatoun International: Network session (Нідерланди);

– *гостьові лекції у форматі «Q-&A»* («питання-відповіді») англійською мовою С. Домарадського, доктора філософії в галузі політичних наук, дослідника і викладача факультету політичних наук і міжнародних досліджень Департаменту права та інституцій Європейського Союзу Варшавського

університету, члена Team Europe у Представництві Європейської Комісії у Варшаві;

– *міжнародні семінари* («Інноваційні підходи до вивчення академічного письма» у рамках міжнародного проєкту «Professional Teacher Development Institute» (09 – 13 березня 2020 р.); Summatives und formatives Assessment im (online-) Unterricht (Гете-Інститут, Німеччина); Einführung in die Arbeit mit PEPs (Гете-Інститут, Німеччина); «Формування навичок роботи з медіа в регіонах. Сприяння візуальній грамотності – зміцнювати демократію» (Лейпциг, Німеччина) та ін.;

– *конгреси* (VII міжнародний азійський конгрес (21 – 23 листопада 2020 р.); III International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2020 (ISC-SAI 2020) за підтримки Rezekne Academy of Tehnologies (Латвія), Lazarski University (Польща), Polish Legal Clinics Foundation (Польща), University of Presov (Словакія), Бухарський державний університет (Узбекистан) та ін.

Університет зареєстровано на платформі онлайн-освіти Coursera. Науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти проходили онлайн навчання з професійної іноземної мови; графічного дизайну; визначення проблем і опрацювання напрямів розвитку підприємництва в економіках, які трансформуються; вивчення фінансових аспектів реалізації стартапів (чотиритижневий курс); Greening the Economy: Sustainable Cities та ін.

У 2020 році ЗНУ відвідали іноземні гості, які брали участь в установчих зустрічах, реалізації міжнародних проєктів, проведенні тренінгів, волонтерській діяльності, серед яких: науковий співробітник Тартуського Університету (Естонія) Каллас К., менеджер проєктів Тартуського Університету (Естонія) Клаукс К., викладачі Астонського університету (Велика Британія) Гартон С. та Віландер Е., викладачі Гейдельберзького університету (Німеччина) Вітцігам С. та Екзаркос Л., ректор Гейдельберзького університету (Німеччина) Гунеке Г.-В., професор Windesheim University (Нідерланди) Дрок Н., журналістка, медіаекспертка, викладачка Fojo Institute of Linnaeus University (Швеція) Менджун В., експерт з якості освіти World University Service (Австрія) Шварцлі

М., директор програми удосконалення навичок академічного письма (WSIP) коледжу гуманітарних наук (США) Котке Р.А., волонтерка, викладачка французької мови Ув'єтту В.

ЗНУ продовжив співпрацю з Канадською урядовою програмою науково-дослідницьких стажувань студентів «Mitacs Globalink Research Internship» (онлайн зустрічі з випускниками програми, онлайн-презентації про програму, онлайн консультації про підвищення рівня володіння англійською мовою та підготовку до скайп-інтерв'ю з професором), Німецькою службою академічних обмінів DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst) (онлайн вебіари для пошукачів стипендіальних програм, літні та зимові курси), Американською стипендіальною програмою Global UGRAD, Центром міжнародних правових досліджень (CILS), Турецькою програмою академічних обмінів Мевляна, стипендіальною програмою Вишеградського фонду, федерацією «Обміни Франція – Україна», Програмою академічних обмінів імені Фулбрайта для студентів та викладачів (зустріч 05 лютого 2020 року), програмою EducationUSA (зустріч 06 жовтня 2020 року).

ЗНУ підтримує коопераційні зв'язки з посольствами Німеччини, Швеції, США в Україні (інформаційних днях, онлайн зустрічах).

Відповідно до Договору про співробітництво з Поліським державним університетом (Республіка Білорусь) у 2020 році було створено Міжнародну спільну дослідницьку лабораторію «Інженерна екологія» на базі науково-дослідної лабораторії «Екоінженерія та інформаційні технології» (ПолісДУ), науково-дослідної лабораторії Промислової електроніки (ЗНУ) та регіонально навчально-науково-виробничого центру «Екологія» (ЗНУ).

Невід'ємною складовою надання освітніх послуг європейського зразка є співпраця із стейкхолдерами, у тому числі іноземними. У 2020 році були підписані договори про співробітництво із IAW Міжнародною академією освіти та навчання (Німеччина), «Anex Tour», «Calypso Tour», «Peninsula Tour», «BBStaff» і «Smart Tour LTD» як офіційними представниками готельних комплексів Пн. Кіпру, Туреччини та Болгарії. Ведуться перемовини про

підписання угоди з Karls Erdbeer-Hof (Німеччина).

Грантова, проєктна робота

У рамках інтернаціоналізації наукової діяльності університет проводить активну проєктну роботу а саме, тренінгову, консультаційну, інформаційну підтримку науковців щодо пошуку, подання проєктних пропозицій різного рівня, реалізацію проєктних заявок.

Інтенсифікація міжнародної проєктної і грантової діяльності в ЗНУ здійснюється за підтримки Ради з питань проєктної діяльності на основі Положення про реалізацію проєктів програм міжнародної співпраці та управління коштами грантів.

У 2020 році університет брав участь у міжнародних грантових проєктах за такими напрямками як філологічні, соціальні, природничі, юридичні, історичні, економічні науки та журналістика, європейські студії, інформаційні технології, тощо. Наразі університет реалізує:

– **2 проєкти у рамках програми ERASMUS+ KA2 Capacity Building in Higher Education**, а саме «Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність та професіоналізм» (тривалість проєкту: 15 листопада 2018 – 14 листопада 2021), «Розвиток потенціалу підготовки учителів іноземної мови як шлях до впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції України» (тривалість проєкту: 15 листопада 2019 – 14 листопада 2022);

– **6 проєктів у рамках програми ERASMUS+, модулі Жана Моне, з яких три отримали фінансування в поточному році:**

✓ «Адаптація кращих практик європейської політики історичної пам'яті до потреб українського суспільства» «Tailoring European Memory Politics for Peacemaking in Ukrainian Society» (академічна координаторка – Іва Павленко, факультет соціології та управління), розмір фінансування 29400 євро;

✓ «Європейські цінності й стандарти у галузі медіа для незалежної журналістики у добу пост-правди» «European Media Standards and Values for

Independent Journalism in Post-Truth Era / EU-Indy» (академічна координаторка – доцентка Катерина Сіріньок-Долгарьова, факультет журналістики), розмір фінансування 29400 євро;

✓ «Диверсифікація сільського туризму через збалансованість та креативність: поширення європейського досвіду в Україні» «Diversification of rural tourism through sustainability and creativity: disseminating European experience in Ukraine» (академічна координаторка – доцентка Наталія Венгерська, економічний факультет), розмір фінансування 23688 євро.

Університет долучився до спільної реалізації міжнародного проєкту «Зміни педагогічних факультетів та університетів у 21 столітті», ініційованого педагогічним факультетом Університету імені Масарика (м. Брно, Чехія) за фінансової підтримки Чеської агенції з розвитку. У 2020 році проходить дистанційне стажування, участь у модулях «Внутрішня оцінка вищих навчальних закладів» та «Підтримка науковців в університетах, особливо у сфері науки і досліджень та підвищення їхньої академічної мобільності (для академічних працівників та студентів-докторантів)» (жовтень – грудень 2020 р.).

ЗНУ реалізує міжнародний проєкт «Україна-Норвегія» за фінансової підтримки Королівства Норвегія, що має за мету професійну перепідготовку військовослужбовців та членів їхніх родин на цивільні спеціальності, які сьогодні дуже затребувані в Україні.

У жовтні 2020 р. були успішно проведені перемовини щодо участі ЗНУ в Проєкті Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE) (факультет соціології та управління).

У поточному році було розпочато реалізацію проєкту українсько-польських обмінів «Молодіжний ейджизм: немає досвіду – немає роботи, немає роботи – немає досвіду» (факультет менеджменту), Міжнародної Програми вдосконалення викладання у вищій освіті України за підтримки Британської Ради в Україні, Інституту вищої освіти НАПН України, Advance HE (Велика

Британія), Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (Г. Васильчук, Л. Бухаріна, А. Волкова, Л. Іванова, Н. Шмиголь), Міжнародного проєкту «Media literacy course design» (М. Гладищ, факультет соціальної психології та педагогіки); продовжено впровадження Міжнародного проєкту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів в Україні (IREX in Ukraine) (філологічний факультет, історичний факультет), Глобальної програми електронного навчання Cisco Networking Academy (Інженерний навчально-науковий інститут ЗНУ, математичний факультет), Міжнародного проєкту «Міжнародний освітній рух «Aflatoun International», співпраця з компанією LEGO (факультет соціальної педагогіки та психології).

Із метою забезпечення зростання числа учасників академічної мобільності, підвищення мовних компетентностей співробітників та здобувачів вищої освіти ЗНУ, в університеті функціонують:

Центр німецької мови (офіційний партнер Гете Інституту), на базі якого проводять курси з вивчення сучасної німецької мови та підготовки до складання мовних тестів;

Школа Конфуція, яка надає освітні послуги з вивчення китайської мови та культури, складання міжнародного іспиту HSK. Набуття статусу Інституту Конфуція відбувається під егідою штаб-квартири Інститутів Конфуція та Шкіл Конфуція (м. Ханьбань, м. Пекін, КНР). У Школі Конфуція та філіях працювало 7 викладачів і волонтерів.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов, в якому проводиться навчання здобувачів вищої освіти всіх рівнів, науково-педагогічних та адміністративних працівників за програмами (денна та вечірня форми), загальний курс англійської мови та мовна підготовка викладачів до складання міжнародного тесту Pearson Test of English;

Центр польської мови та культури ім. Яна III Собеського, який надає послуги з мовної підготовки. Після закінчення навчання видається сертифікат. Центр польської мови та культури ім. Яна III Собеського проводить культурні

акції, пропонує відвідувати розмовні та кіноклуби, організовує екскурсії, навчання та стажування в університетах Польщі.

У 2020 році ЗНУ першим в регіоні здійснив набір на освітню програму «035.065 східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська Мова і література (китайська)». Викладання здійснюють співробітники Школи Конфуція: директор Школи Конфуція.

ЗНУ надає освітні послуги здобувачам вищої освіти з числа іноземних громадян. Наразі в університеті навчається сто дев'яносто іноземних здобувачів вищої освіти, в тому числі 4 аспіранти: факультет іноземної філології – 4; філологічний факультет 1 студент, 1 аспірант; економічний факультет – 3; факультет соціальної педагогіки та психології – 3; Інженерний науково-навчальний інститут ЗНУ – 114; факультет фізичного виховання – 11; факультет менеджменту – 1; математичний факультет – 11; юридичний факультет – 4 студенти, 1 аспірант; біологічний факультет – 4 студенти, 1 аспірант; історичний факультет – 4 студенти, 1 аспірант; факультет соціології та управління – 4, підготовче відділення – 22 особи.

Іноземні студенти – громадяни Марокко, Узбекистану, Нігерії, Туреччини, Китаю, Туркменістану, Литви, Тунісу, Йорданії, Азербайджану, Еквадору, Лівану, Сирії, Вірменії. Іноземні громадяни можуть отримати в університеті такі освітні послуги як довузівська мовна підготовка; навчання за програмами бакалаврату та магістратури; навчання в аспірантурі. Підвищення привабливості університету на міжнародному ринку освітніх послуг пов'язане з рівнем викладання дисциплін іноземними мовами. ЗНУ впроваджує та вдосконалює дисципліни, що викладаються іноземними мовами на факультетах іноземної філології, біологічному, економічному, соціології та управління, математичному, історичному, соціальної педагогіки та психології.

Крім того, ЗНУ реалізує освітні програми, що викладаються іноземними мовами, наприклад, «Публічне управління та адміністрування» (факультет соціології та управління).

7. Профорієнтаційна робота. Працевлаштування випускників

Профорієнтаційна діяльність традиційно залишається одним із пріоритетних напрямків роботи ЗНУ. Вона регламентується планом профорієнтаційної роботи, який затверджується на кожен навчальний рік.

Профорієнтаційна та інформаційно-рекламна діяльність ЗНУ спрямована на абітурієнтів, їхніх батьків, учителів, керівників закладів загальної середньої освіти, працедавців, державні установи тощо.

Основні профорієнтаційні заходи проводилися через різні канали комунікації зі вступниками. Зокрема, через підготовчі курси, інформаційно-консультаційні зустрічі, батьківські збори, безкоштовні пробні тренінги із ЗНО, основну сесію ЗНО, Дні відкритих дверей і Дні абітурієнта, науково-методичні семінари для працівників закладів загальної середньої освіти, конкурси, тренінги, квести, вебінари, професійно орієнтовані майстер-класи, лекції, офіційні сторінки і групи в соцмережах, інші профорієнтаційні заходи.

Активна профорієнтаційна робота проводиться зі слухачами підготовчих курсів. У 2020 р. підготовчі курси закінчили 399 слухачів, із них вечірня форма – 117, заочна – 83, на базі Інженерного навчально-наукового інституту ЗНУ – 60. Нововведенням минулого навчального року було запровадження 4-місячних інтенсивних курсів, на яких навчалось 139 слухачів, 33 із них – у рамках договору про підготовку до ЗНО дітей працівників «Запоріжсталі», 2 слухача із них – у рамках договору про підготовку до ЗНО дітей працівників «Запоріжжкокс».

Наразі на підготовчих курсах навчається 265 слухачів, із них на вечірній формі 112, на заочній – 57, на базі Інженерного навчально-наукового інституту ЗНУ – 74. У цьому році ввели дистанційну форму навчання, на якій навчається 22 слухачі. Набір на 4-місячні підготовчі курси розпочато 1 грудня 2020 року.

Для слухачів підготовчих курсів працює СЕЗН ЗНУ, де розміщені навчальні та довідкові матеріали.

Для майбутніх учасників ЗНО в цьому році наукова бібліотека ЗНУ сформувала базу для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання –

безкоштовний онлайн-репетитор підготовки до ЗНО (навчальна і довідкова література, яка допоможе успішно підготуватись до ЗНО). Читачами наукової бібліотеки через цю послугу стали більше 180 осіб, які мали можливість використовувати ресурс бібліотеки при підготовці до ЗНО. У подальшому планується широкомасштабне залучення школярів до цих даних.

Для оперативного інформування слухачів курсів та майбутніх вступників створено телеграм-канал «Вступнику ЗНУ 2020», група «Вступнику ЗНУ 2020» в телеграмі та групи слухачів курсів 8-ми та 4-місячних курсів. Загалом охоплювали майже 1000 учасників. Також оновлено сторінку у Фейсбуці та YouTube-каналі.

У ЗНУ використовуються традиційні та інноваційні форми профорієнтаційної роботи, спрямовані на:

- інформування вступників і їхніх батьків про наявні спеціальності (освітні програми), можливості паралельного навчання й отримання другої вищої освіти;
- покращення матеріально-технічної бази навчання і дозвілля (обладнані аудиторії, комп'ютерні класи, умови проживання та харчування, відпочинок, оздоровлювальні заходи);
- високий рівень знань;
- використання під час освітнього процесу інноваційних технологій навчання.

Важливою в роботі ЗНУ є система профорієнтаційного супроводу учнівської молоді. Різного роду заходи для учнів випускних класів привертають до ЗНУ увагу багатьох вступників. За усіма факультетами закріплені більше 120 закладів загальної середньої освіти м. Запоріжжя й Запорізької області, у яких проводиться профорієнтаційна робота.

Серед проведених широкомасштабних заходів у 2020 році варто відзначити такі:

- продовжено проєкт «Випускник, привітай вчителя»; охоплено майже 120 закладів загальної середньої освіти м. Запоріжжя, Запорізької області та

інших областей. Зокрема, Пологи́вський, Бердянський, Васи́лівський, Оріхівський, Чернігівський, Вільнянський, Розівський, Більмацький райони Запорізької області та заклади Донецької, Дніпропетровської та Херсонської областей. Порівняно з 2018-2019 навчальним роком кількість закладів збільшилась удвічі;

- вперше проведено творчий конкурс «Кубок випускного класу» (взяло участь майже 150 школярів);

- упродовж року працювала «Школа лідерів учнівського самоврядування», учасники захистили відеопректи на соціальну тематику. За результатами вступу 2020 року 14 учасників Школи лідерів вступили в університет;

- запроваджено екоакцію з висаджування дубків-нащадків запорізького дуба в закладах загальної середньої освіти м. Запоріжжя «ЗНУ згуртовує молодь для збереження ДНК краю і нації» (охоплено 60 закладів загальної середньої освіти);

- започатковано конкурс «Шкільна ліга сміху» (взяло участь майже 60 учасників);

- проведено профорієнтаційні тренінги із кар'єрного стратегування для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти м. Марганця (взяло участь більше 80 школярів);

- проведено форум-семінар «Молодь проти булінгу» (взяло участь 66 осіб, серед них – 33 шкільних психологи, соціальних педагоги та учителя, 19 школярів, 12 студентів і 2 батьків);

- проведено День відкритих дверей в онлайн-форматі (на момент прямого ефіру у YouTube-каналі брали участь в online заході **187 осіб**. Зайшли за посиланням в момент ефіру **207 осіб**. У період прямого ефіру активних користувачів **394 особи**. На момент закінчення ефіру його передивились **478 осіб** (активний чат та відповіді ректора). Позитивних відгуків 57, збереження відео у особистих каналах підписників **327**).

Відділом доуніверситетської підготовки, профорієнтації та

працевлаштування організовано та **проведено**:

– виїзні інформаційно-консультативні зустрічі зі вступниками із Запорізької та Дніпропетровської областей: м. Дніпрорудне (учні 9-11 класів – 150 осіб), смт. Михайлівка Запорізького району Запорізької області (300 вступників), Томаківка Томаківського району Дніпропетровської області (200 вступників), смт. Розівка Розівського району Запорізької області (100 вступників), с. Біленьке Запорізького району (90 вступників), смт. Веселе (200 вступників), м. Гуляйполе (200 вступників), м. Вільнянськ (500 вступників), м. Пологи (200 вступників);

– інформування випускників коледжів щодо можливостей здобуття вищої освіти в університеті, або тих, які вступають на 2-й або 3-й курс (ВСП «Запорізький гідроенергетичний фаховий коледж ЗНУ», ВСП «Запорізький металургійний фаховий коледж ЗНУ», ВСП «Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ», ВСП «Фаховий коледж бізнесу та харчових технологій ЗНУ», КЗ «Нікопольський фаховий педагогічний коледж», КЗ «Мелітопольський фаховий коледж культури і мистецтва», ВСП «Мелітопольський фаховий коледж ТДАУ ім. Дмитра Моторного», Дніпрорудненський індустріальний коледж, КЗ «Запорізький медичний фаховий коледж», Запорізький авіаційний фаховий коледж ім. О.Г. Івченка). Як свідчить статистика вступу на старші курси, така робота дала позитивні результати. У 2020 році для студентів 2-4 курсів закладів фахової передвищої освіти запропонували підготовку до ЗНО на базі університету. Такою можливістю уже скористались студенти Економіко-правничого фахового коледжу, Авіаційного коледжу, Коледжу комп'ютерних технологій НУ «Запорізька політехніка», Малої гуманітарної академії, Музичного училища;

– профорієнтаційна робота з обдарованою молоддю учнів-членів МАН України: у захисті робіт взяли участь близько 550 учнів старших класів;

– екскурсії для школярів у Зоологічний музей та обсерваторію університету (учні 9-11 класів);

– виїзні безкоштовні пробні тренінги із зовнішнього незалежного

оцінювання в містах Василівка, Мелітополь, Бердянськ та Енергодар: м. Бердянськ (взяли участь у тренінгах із ЗНО з української мови та літератури 350 майбутніх вступників, із математики – 123 особи, з історії України – 108, із біології – 24, із географії – 14, із хімії й фізики – по 3 особи); м. Мелітополь (взяли участь у тренінгах близько 200 старшокласників: із ЗНО з української мови та літератури 93 майбутніх вступники, з історії України – 60 осіб, із математики – 7, із біології – 18, із географії та хімії – по 1 особі); м. Василівка (взяли участь у тренінгах з української мови та літератури – 234 особи, історії України – 87, математики – 75, географії – 13, біології – 31, фізики – 4, хімії – 4); м. Енергодар (взяли участь з української мови та літератури – 275 осіб, історії України – 91 особа, математики – 91, географії – 11, біології – 25, фізики – 31). Як показала статистика вступу, такі тренінги дозволили нам привернути увагу до себе вступників.

У минулому навчальному році розширили перелік предметів, тобто, крім української мови та літератури й історії України запропонували майбутнім вступникам і інші предмети;

- безкоштовні пробні тренінги із зовнішнього незалежного оцінювання в ЗНУ з усіх предметів (усього 7 100 зареєстровані, 5 434 взяли участь);

- профорієнтаційні заходи, організовані районними центрами зайнятості.

Уже упродовж багатьох років на базі ЗНУ працює платформа Консультаційно-реєстраційного Центру спільно з Дніпропетровським регіональним центром оцінювання якості освіти; для участі в основній сесії ЗНО зареєстровано 68 вступників.

ЗНУ виступили базою для проведення основної сесії із ЗНО, єдиного вступного іспиту та єдиного фахового вступного випробування; реалізували проект «Історії успіху випускників ЗНУ».

На сьогодні опубліковано більше 120 текстів; проводили заходи на базі Регіонального освітньо-наукового інноваційного комплексу (РОНІК) для підвищення кваліфікації педагогічних працівників та керівників закладів освіти.

Під час проведення різноманітних заходів вступникам було запропоновано заповнити реєстраційну карту вступника, розроблену відділом доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування, на основі яких формувалась база абітурієнтів.

Одним із напрямків профорієнтаційної діяльності університету є сприяння в ефективному працевлаштуванні випускників та надання допомоги в пошуку роботи, що відповідає отриманій кваліфікації, додаткової професійної підготовки та індивідуальним запитам випускника шляхом організації та проведення зустрічей із випускниками університету, засідань круглих столів, семінарів, тренінгів, презентацій, зустрічей з роботодавцями тощо. У 2020 році затверджене Положення про систему сприяння працевлаштуванню здобувачів освіти та випускників Запорізького національного університету.

На допомогу здобувачам освіти на стартовій сторінці сайту Запорізького національного університету в інформаційному блоці «Корисна інформація» постійно оновлюється інформація в рубриках:

«Працевлаштування»: <http://web.znu.edu.ua/vakansii/page/index.html>;

«Студенту», підпункт «Робота»: <https://www.znu.edu.ua/4016.ukr.html>;

«Роботодавцю»: <https://www.znu.edu.ua/4002.ukr.html>.

Інформація про наявність вакансій на підприємствах та організаціях міста й області постійно оновлюється, проводяться консультаційні зустрічі щодо успішного працевлаштування.

Великого значення в університеті надають налагодженню та розвитку співпраці з роботодавцями, адже одним із першочергових завдань для створення позитивного наповнення інформаційного простору щодо діяльності вишу є гарантоване працевлаштування його випускників. Одним із важливих напрямків роботи університету є підписання низки угод про проходження нашими студентами на їхній базі різного роду практик.

За останній рік було реалізовано такі заходи:

– 13 майстер-класів, 8 із яких онлайн від провідних підприємств міста та країни;

- 11 тренінгів, 7 із яких онлайн від провідних фахівців підприємств країни;
- програма зі взаємодії з міжнародною вертикально інтегрованою гірничо-металургійною компанією Групи Метінвест щодо відбору студентів на практику та стажування;
- старт студентського кейс-чемпіонату M. Student Champ від холдингу «Метінвест», команда «E-Cyber» стала одним із десяти фіналістів «M. Student Champ» за напрямком «Економіка» серед 106 команд із Києва, Дніпра, Запоріжжя, Маріуполя, Авдіївки;
- на інноваційній платформі casers.org тренінг «Молоді лідери Метінвест» від ментора – Сергія Власенка, провідного фахівця по роботі з персоналом ПАТ «Запоріжсталь» для студентів факультету соціології та управління;
- онлайн-лекція «Правила професії» для студентів факультету журналістики, яку провів Павло Казарін – журналіст, колумніст, теле- і радіоведучий, лауреат Премії імені Георгія Гонгадзе 2020 року;
- відкрита лекція від засновника італійського ресторану «Monica Bellucci» Олександра Присяжнюка по організації ресторанного бізнесу;
- участь команди Інженерного навчально-наукового інституту ЗНУ «Ефективність» у студентському кейс-чемпіонаті «Коронакриза: НБУ завдає удар у відповідь» від Національного банку України;
- проведена низка лекцій фахівцями Запорізької обласної державної адміністрації (директор Департаменту культури, туризму, національностей та релігій Запорізької обласної державної адміністрації Владислав Мороко, начальник Управління міжнаціональних відносин та релігій Департаменту культури, туризму, національностей та релігій Запорізької обласної державної адміністрації Павло Мяло, голова Управління зовнішніх зносин та зовнішньоекономічної діяльності ЗОДА Артура Бойко);
- робота Літньої онлайн-школи економічного факультету ЗНУ «Я в курсі професійного майбутнього»;

- 2 сесії Осінньої онлайн-школи «Я в курсі професійного майбутнього»;
- 4 засідання бізнес-інкубатору на економічному факультеті;
- 3 екскурсії на підприємства міста Запоріжжя;
- розширене засідання Ради роботодавців юридичного факультету із залученням здобувачів освіти;
- співпрацю з Обласним центром зайнятості – майстер-класи та тренінги для студентів факультету соціології та управління та економічного факультету щодо техніки пошуку першого робочого місця;
- 16 інформаційно-презентаційні зустрічі з роботодавцями щодо нових шляхів працевлаштування;
- модуль із soft skills тренінгової програми від ТОВ «Нова пошта» для успішного початку професійної кар'єри;
- взаємодія щодо працевлаштування студентів на роботу у Сімейний курорт-отель «Пересип» на літні місяці.

У своїй діяльності університет активно співпрацює з місцевими органами виконавчої влади, Запорізьким міським центром зайнятості та Торгово-промисловою палатою. Ця співпраця спрямована на проведення спільних заходів для професійного становлення та сприяння у працевлаштуванні студентів і випускників ЗНУ.

Університет встановлює соціальне партнерство з підприємствами, установами та організаціями.

Для сприяння у працевлаштуванні та кар'єрному зростанні випускників і студентів ЗНУ укладаються договори про співпрацю з підприємствами, організаціями та установами, які є потенційними роботодавцями. За поточний рік було підписано 24 договори про співробітництво.

Для порівняння, за 2018-2019 навчальний рік було укладено 10 договорів. Можемо констатувати динаміку в цій діяльності.

На сьогодні в університеті сформована єдина база роботодавців – 230 договорів про співпрацю:

Факультети	Кількість договорів
Економічний факультет	35
Математичний факультет	15
Біологічний факультет	25
Факультет іноземної філології	18
Факультет журналістики	19
Факультет менеджменту	9
Юридичний факультет	11
Факультет соціології та управління	9
Факультет фізичного виховання, здоров'я та туризму	8
Факультет соціальної педагогіки та психології	12
Історичний факультет	7
Філологічний факультет	3
Інженерний навчально-науковий інститут ЗНУ	10
Загальноуніверситетські	49
ВСЬОГО:	230

Особливе місце в профорієнтаційній діяльності університету займає іміджеве позиціонування та популяризація освітньої діяльності університету у форматі Дня абітурієнта та Дня відкритих дверей, підготовки спеціального випуску газети «Запорізький університет», реалізується в соціальних мережах.

Ефективною формою донесення інформації про заклад вищої освіти є соціальні мережі, зокрема Телеграм-канал: https://t.me/VDPP_ZNU, Facebook: <https://www.facebook.com/vdpp.znuFacebook>, YouTube: https://www.youtube.com/channel/UC_HsyS3czipt7czldAHFZw/videos, де користувачі мають змогу отримувати відео- та текстову інформацію, коментувати її. Офіційні сторінки в соціальних мережах дозволяють залучити додаткову аудиторію до читання та поширення інформації про заклад вищої освіти.

Ефективність профорієнтаційної комунікації ЗНУ досягається за рахунок їх комплексного застосування і, перш за все, за рахунок профорієнтаційної стратегії університету.

8. Виховна робота. Розвиток фізичного виховання і спорту. Забезпечення гарантій студентського самоврядування

Організацією позанавчального часу на факультетах займаються заступники деканів із виховної роботи, які працюють з кураторами академічних груп та курсів і завжди за активної участі органів студентського самоврядування.

Значна увага приділялася національно-патріотичному вихованню студентської молоді. Протягом звітнього періоду на факультетах було проведено Дні інформування: «22 січня – День Соборності України»; «День пам'яті Героїв Крут»; «100-річчя подій Української революції 1917-1921 років»; «День Європи в Україні»; «Відзначення Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні»; «День Конституції України»; «День незалежності України»; «14 жовтня – День захисника України»; «77 річниця визволення міста Запоріжжя від фашистських загарбників та 250-річчя міста Запоріжжя»; «День Гідності та Свободи».

У листопаді-грудні 2020 року традиційно проводяться заходи в рамках загальнонаціональної акції «16 днів проти насильства».

Протягом 2020 року студенти брали участь у загальнодержавних програмах та обласних заходах.

Заходи	Термін дії програми
1	2
Заходи з вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні.	лютий, листопад
Заходи щодо протидії проявам ксенофобії, расової та етнічної дискримінації в українському суспільстві.	протягом року
Реалізація Концепції вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки.	протягом року
Реалізація правопросвітницького проекту «Я маю право!».	протягом року
Заходи з питань охорони дитинства.	протягом року
Річниця аварії на Чорнобильській АЕС.	квітень
Вшанування Дня пам'яті жертв політичних репресій.	травень

1	2
Відзначення Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні та День визволення міста Запоріжжя від фашистських загарбників.	травень, жовтень
Відзначення Дня Конституції України.	червень
Заходи з відзначення Дня українського прапора та Дня незалежності України.	серпень
Реалізація Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді.	протягом року
Заходи щодо протидії торгівлі людьми.	протягом року
Відзначення 100-річчя подій Української революції 1917-1921 років та вшанування пам'яті її учасників.	протягом року
Заходи з відзначення Міжнародного дня пам'яті жертв фашизму.	вересень
Відзначення Міжнародного дня громадян похилого віку та Дня ветерана.	жовтень
Заходи з відзначення Дня захисника України.	жовтень
Виконання Програми правової освіти населення Запорізької області.	листопад
Заходи до Дня пам'яті жертв голодоморів в Україні.	листопад
Вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні.	листопад, лютий
Вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.	грудень
Відзначення Дня шанування учасників бойових дій на території інших держав.	грудень
Заходи з героїко-патріотичного виховання студентської молоді.	протягом року

Важливою частиною виховної роботи є тісна співпраця з Радою ветеранів Другої світової війни університету. Це не лише участь у заходах із нагоди 77-ї річниці визволення міста Запоріжжя від фашистських загарбників, Дня захисника України, Дня козацтва та 250-річчя міста Запоріжжя, але й співпраця з радою ветеранів Олександрівського району та допомога у підготовці необхідної документації.

Протягом року у Фейсбуці на сторінці групи відділу виховної роботи та на сайті університету розміщуються матеріали виховного та інформаційного характеру.

20 студентів ЗНУ у 2020 році отримали стипендії Верховної Ради

України, Президента України, Кабінету Міністрів України. 129 студентів отримали матеріальну підтримку обдарованої молоді м. Запоріжжя, яка фінансується з міського бюджету.

Другий рік поспіль студентам університету (у 2020 р. – стипендіат Прилуцька Ю.В.) призначається стипендія імені Героїв Небесної Сотні, яка започаткована на честь пам'яті студентів, які героїчно загинули під час подій на Майдані незалежності у 2014 році.

Окремим напрямком виховної роботи є організація роботи з пільговими категоріями студентів, надання інформаційної, організаційної, правової підтримки. У відділі виховної роботи зібрано електронну базу даних пільгових категорій студентів. Постійно проводиться робота з оформлення пакету документів на отримання соціальних стипендій. Цього року робота велась у декілька етапів у зв'язку з різними термінами початку навчання першокурсників та студентів старших курсів.

У декілька хвиль проводилось поселення студентів до гуртожитків університету. Був створений чат-бот в Telegram для оперативної роз'яснювальної роботи щодо подачі документів на поселення в гуртожитки та інших питань.

На виконання рішення Кабінету Міністрів України від 04 квітня 2020 року проводиться роз'яснювальна робота зі студентами та мешканцями гуртожитків університету щодо запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19. Відповідно до вимог МОЗ України розроблено «Рекомендації для студентів щодо профілактики захворювання на COVID-19», яскраві вказівники «Стій! Вдягни маску», «Вхід тільки в масці!», «Стій! Продезинфікуй руки!».

Згідно з наказом МОН України від 21.11.2019 № 1452 «Про затвердження Положення про особливості користування гуртожитками закладів фахової передвищої та вищої освіти» приведені у відповідність документи щодо проживання в гуртожитках університету: Положення про гуртожитки Запорізького національного університету, Правила внутрішнього розпорядку в

гуртожитках Запорізького національного університету, Договори найму жилого приміщення.

Для адаптації студентів в університеті передбачено психологічний супровід. Виділено та облаштовано кабінет практичного психолога, що дає змогу більш ефективно вести індивідуальну та діагностичну роботу зі студентами. У 2020 році практичним психологом відділу виховної роботи проводилась робота у напрямку психодіагностичної, консультаційної, корекційно-відновлювальної, організаційно-методичної роботи та психологічної просвіти. Протягом року за індивідуальним консультуванням з особистих проблем звернулося 35 студентів.

Із 22 січня по 09 лютого 2020 року у Запорізькому гідроенергетичному фаховому коледжі ЗНУ було проведено тестування та групову діагностику студентів 1 курсу щодо суїцидальної поведінки та визначення рівня депресії. Загалом протестовано 130 студентів. Звіти про результати тестування надано кураторам груп. 09 лютого 2020 року проведено семінар-тренінг для викладачів та кураторів коледжу з метою дослідження показників, які впливають на поведінку студентів у несприятливих умовах та визначення рівня депресії.

У новій реальності карантинного періоду змінився формат надання психологічної підтримки та допомоги студентам. У телефонному режимі проводяться консультації для студентів, які потребують постійної психологічної допомоги.

За даний період у Фейсбуці на сторінці групи відділу виховної роботи та сайті університету розміщено матеріали психолога на теми: «Як пережити карантин», «Як подолати стрес під час карантину», «Психологічні аспекти дистанційного навчання».

У травні 2020 року підготовлено та надано до Департаменту освіти Запорізької обласної державної адміністрації аналітичну довідку (звіт) щодо діяльності практичного психолога Запорізького національного університету у 2019–2020 навчальному році.

Важливий напрям роботи – проведення виховної роботи з мешканцями

гуртожитків на основі комплексного підходу, що є органічною складовою єдиного освітньо-виховного процесу університету; залучення студентів до активної діяльності з урахуванням їх індивідуальних особливостей.

Центр культури ЗНУ – це місце спілкування, духовного збагачення і відпочинку студентів, викладачів і співробітників університету, один із напрямків системи виховання студентської молоді закладу вищої освіти, культурний осередок університету.

У Центрі культури ЗНУ працюють безкоштовні творчі студії: хореографічна «The Mask», вокальна «Кантилена», студентська Ліга Сміху ЗНУ. У студіях займаються більше 600 талановитих студентів, які беруть участь у культурно-масових, спортивних, благодійних, соціальних загальноуніверситетських заходах, а також у флешмобах; виступають на міських, обласних заходах, всеукраїнських фестивалях та конкурсах.

Центр культури ЗНУ активно підтримує та розвиває інтелектуальний рух в університеті та в місті Запоріжжі. Щорічно проводяться Чемпіонати зі спортивного «Що? Де? Коли?» серед студентських команд вишу, спільно із Запорізьким обласним центром молоді організовуються обласні Чемпіонати серед школярів та студентів з інтелектуальних ігор.

Центр культури ЗНУ розпочав працювати не тільки у форматі заходів та концертів, а й розробив ряд серій флешмобів, виступивши сценаристом та постановником. Відео флешмобів, які анонують місцеві канали: ТВ-5, ТРК «Запоріжжя», переглянуло до 2 тис. осіб.

За звітний період Центром культури було проведено низку заходів (День знань, Фестиваль студентської Ліги Сміху ЗНУ, Фестиваль шкільної Ліги Сміху ЗНУ, Кубок першокурсника, Конкурс Талантів Mister University 2019, 70-річниця незалежності КНР, День Абітурієнта, Фестиваль «First day at ZNU», у тому числі й благодійних.

Адміністрація та первинна профспілкова організація надали можливість 584 здобувачам вищої освіти оформити субсидії в університеті:

Зареєстровано в гуртожитках	Всього студентів	Оформлено	
		субсидій, кількість	субсидій, %
Факультет соціальної педагогіки та психології	211	77	62,36
Факультет іноземної філології	153	70	62,5
Факультет фізичного виховання, здоров'я та туризму	170	48	47,09
Економічний факультет	137	70	67,54
Юридичний факультет	95	44	55,66
Філологічний факультет	75	36	71,64
Факультет журналістики	73	31	55,29
Історичний факультет	51	30	68,18
Факультет менеджменту	70	34	68,75
Математичний факультет	79	35	55,7
Біологічний факультет	84	42	54,43
Факультет соціології та управління	56	26	54,39
Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ	77	17	38,81
Інженерний навчально-науковий інститут ЗНУ	93	23	35,9
Фаховий коледж бізнесу та харчових технологій ЗНУ	12	1	20,00
Разом	1379	584	56,42

Розвиток фізичного виховання і спорту

Згідно з планом роботи спортивно-оздоровчого комплексу щорічно проводиться спартакіада серед студентів ЗНУ. До оголошення карантину проведено змагання із 6-ти видів спорту. 1500 студентів узяло участь у цих змаганнях.

Незважаючи на епідеміологічну ситуацію в спортивно-оздоровчому комплексі ЗНУ продовжується спортивно-оздоровча робота. За умови певних санітарних обмежень у спорткомплексі працюють 27 спортивно-оздоровчих груп для студентів, науково-педагогічних працівників та співробітників університету та абонементні групи на платній основі.

Студентська футбольна зальна команда «Надія ЗНУ» з листопада 2020

року брала участь в Чемпіонаті міста серед чоловічих команд та знаходиться в трійці лідерів.

Професійна жіноча волейбольна команда суперліги «Орбіта ЗНУ» бере участь у XXX Чемпіонаті України з волейболу серед жіночих команд та впевнено входить до трійки лідерів чемпіонату. Команда вже чотири роки поспіль займає призові місця та входить до п'ятірки найсильніших команд України.

Керівництвом університету за особистим контролем ректора постійно проводяться планові роботи щодо створення гідних матеріальних умов для занять фізичною культурою і спортом.

Забезпечення гарантій студентського самоврядування

Я як ректор особисто контролюю дотримання положень Закону України «Про вищу освіту» та інших нормативних вимог щодо гарантій діяльності студентського самоврядування в університеті. Неухильно дотримуються нормативи участі студентства у роботі конференції трудового колективу, Вченої ради ЗНУ. Адміністрація безпосередньо не втручається в діяльність органів студентського самоврядування, комунікація має горизонтальний характер та дорадчу форму.

Мною підтримується зв'язок зі студентськими радами факультетів та університету, регулярно проводяться зустрічі за круглим столом. Пропозиції студентства щодо нововведень чи вирішення проблем обов'язково опрацьовуються та беруться до уваги.

Через епідемію коронавірусу та дистанційне навчання зменшився обсяг видатків на студентське самоврядування:

Показники	2018 р.	2019 р.	2020 р.
Придбання предметів та матеріалів	194,4	364,7	284,9
Послуги	58,0	104,1	57,5
Видатки на відрядження	40,1	135,0	15,0
Капітальні видатки	9,0	-	-
Всього	301,5	603,8	253,1

9. Соціальний захист співробітників та студентів.

Охорона праці та пожежна безпека.

Забезпечення функціонування системи цивільного захисту

За звітний період удосконалювались форми і методи реалізації університетської фінансової і економічної політики, спрямованої на забезпечення коштами завдань соціального характеру, а також створення надійних передумов для здійснення освітньо-виховного процесу, подальше зміцнення матеріально-технічної бази.

Тривала сталість фінансового становища слугує запорукою щорічного поліпшення життєвого рівня всіх членів трудового колективу.

Нормою стала своєчасна і у повному обсязі виплата заробітної плати, відпускних та матеріальної допомоги на оздоровлення. Заробітна плата виплачується у грошовій формі двічі на місяць. Розмір заробітної плати за 1-у половину місяця становить 50 % від загального розміру заробітної плати пропорційно до відпрацьованого часу (п. 3.1, п. 3.2, п. 3.7 Колективного договору).

Університет неухильно дотримується вимог законодавства про гарантії оплати праці та відрахування податків і зборів:

Показники зростання заробітної плати	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Збільшення 2020/2019, %
Середня заробітна плата штатного співробітника	7037	8477	10768	11,51
Мінімальна заробітна плата	3723	4173	з 01.01.2020 4723,00 з 01.09.2020 5000,00	15,7

Заробітна плата науково-педагогічних працівників. У 2020 році відповідно до чинного законодавства продовжена виплата підвищених посадових окладів науково-педагогічним працівникам на 11 %, педагогічним працівникам на 10 % та збережена виплата за наукові ступені та вчені звання у

максимальному розмірі. Відповідно до умов колективного договору, із метою підвищення наукового потенціалу працівників університету, активізації творчої діяльності та фінансової підтримки науковців, які є штатними працівниками ЗНУ (п. 4.7. Колективного договору) продовжено грошові виплати (тис. грн):

Показники	2019 р.		2020 р.	
	шт.	грн	шт.	грн
Винагорода за захист кандидатської (докторської) дисертації	2	40,00	11	330,00
Статті у Scopus, Web of Science	111	282,00	117	476,00
h-індекс	16	102,00	18	113,00
Монографії, патенти, винаходи	30	19,00	25	22,50
Всього	шт.	443,90	шт.	941,50

Університет продовжує стимулювати старанну та ефективну працю, підвищення наукового рівня фахівців. Видатки на преміювання, надання матеріальної допомоги працівникам (у тому числі на оздоровлення), стимулювання творчої праці та педагогічного новаторства керівних і науково-педагогічних, педагогічних працівників, навчально-допоміжного та обслуговуючого персоналу у 2020 році склали 4 % планового фонду заробітної плати.

Починаючи з 12 березня 2020 р., в університеті організоване і забезпечене неухильне виконання комплексу профілактичних і протиепідемічних заходів із метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, налагоджено систему моніторингу за станом здоров'я співробітників та студентів університету.

Вжиті заходи дозволили утримати ситуацію, однак, тим не менш, захворюваність серед працівників, що безпосередньо пов'язано з епідемією COVID-19, збільшилась. Так, за період вересень – грудень 2019 р. було оформлено 321 лікарняних, а за аналогічний період цього року – 987. За таких обставин адміністрація університету підтримує співробітників вищу, а до Колективного договору було внесено зміни щодо виплат матеріальної допомоги

працівникам, які перехворіли на COVID-19.

Показники видатків на преміювання, матеріальну допомогу, тощо наведено в таблиці (тис. грн):

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.
Премії, винагороди	6688,1	8627,1	7142,0
Матеріальна допомога, індексація заробітної плати	282,7	719,1	214,4
Допомога на оздоровлення та за сумлінну працю	3 284,7	4932,6	5147,8
Надбавки стимулюючого характеру	4122,9	6779,1	8344,3
Виплати, пов'язані з захворюванням на COVID-19	–	–	328,0

В університеті запроваджене оформлення добровільного страхування на випадок стаціонарного лікування терміном, що перевищує один календарний день із приводу коронавірусної хвороби COVID-19, що виникла вперше у застрахованої особи.

Договір добровільного комплексного страхування від нещасних випадків та здоров'я на випадок хвороби «Комплексний захист здоров'я» страховик UNIVERSALNA		
Подано заяв	Витрати первинної профспілкової організації ЗНУ	Страхові виплати
121	36000,00	605000,00

Своєчасно й у розмірах, визначених чинним законодавством, виплачувались стипендії та їх індексація особам, що навчаються (студенти, аспіранти, докторанти), компенсаційні виплати студентам із числа дітей-сиріт.

У 2020 році розміри стипендій *студентам* не змінилися і складають: звичайна стипендія – 1300 (1660) грн/місяць; за особливі успіхи у навчанні – 1892 (2416) грн/місяць;

Із 01 вересня 2020 *аспіранти* отримують по 5587,20 грн/місяць, *докторанти* – 7876,35-8561,25 грн/місяць.

На сьогодні в університеті 1621 стипендіат. Щомісячно додатково виплачується індексація стипендій у розмірі від 40,3 до 371,29 грн/місяць.

Загалом за 2020 рік такі видатки склали:

- академічні стипендії студентам – 16, 2 млн грн;
- академічні стипендії аспірантам, докторантам – 9,6 млн грн;
- соціальні стипендії – 6,1 млн грн;
- харчування дітям-сиротам та інші компенсаційні виплати – 5,8 млн грн.

На жаль, бюджетною програмою, за якою фінансуються видатки на стипендіальне забезпечення, не передбачена виплата матеріального заохочення стипендіатам, тому такі виплати не здійснювались.

Завдяки адміністрації університету студенти отримують також іменні стипендії: ПАТ «Запоріжсталь», Президента України, Кабінету Міністрів Верховної ради, Героїв Небесної сотні, інші іменні стипендії. Підтримують студентів також обласна рада, обласна державна адміністрація, міська рада (матеріальна підтримка обдарованої молоді).

На жаль, враховуючи ситуацію, що склалась у зв'язку з епідемією, фінансові показники по кількості додаткових платних послуг, які можуть надаватись закладами освіти значно зменшились. Це стосується послуг комбінату громадського харчування, спортивних секцій, мовних курсів, проживання у гуртожитках, оренди тощо.

Однак, збільшення кількості іноземних студентів та введення індикативних цін збільшило планові показники надходжень.

Індикативні ціни значно вплинули і на кількісний показник контингенту студентів. Уперше запроваджено у 2020 році мінімальний розмір плати за навчання у розмірі 60 % індикативної собівартості і склав на денній формі за семестр: бакалаврат – 9102,00 грн, магістратура – 11833,00 грн. При вступі студентів у 2021 році цей показник складе вже 70 % індикативної собівартості.

Збільшуються показники грантової діяльності університету:

2019 рік:

1. Британська Рада – 20 000 грн;

2. Школа Конфуція – 58 264 дол. США;
3. Проєкт Україна-Норвегія – 210 000 грн;
4. Проєкт Україна-Нато – 85 000 грн;
5. Ерасмус + К2 – 6824,9 євро;
6. Ерасмус + Жан Моне – 12936 євро.

2020 рік:

1. Школа Конфуція – 25 729 дол. США;
2. Науковий проєкт із КНР – 13 000 дол. США;
3. Проєкт Україна-Норвегія – 430 000 грн;
4. Ерасмус + К2 – 31 447,40 євро;
5. Ерасмус + Жан Моне – 57 741,60 євро;

Рішенням Вченої ради ЗНУ тимчасово вільні кошти спеціального фонду розміщались на депозитний рахунок. Завдяки цьому додатково університет отримав дохід у вигляді відсотків по депозиту (2019 рік – 1 998,9 тис. грн, 2020 рік – 1 556,0 тис. грн).

Завдяки Запорізькому обласному благодійному фонду допомоги викладачам та студентам «Юніверс», створеному за участю первинної профспілкової організації ЗНУ, була надана благодійна допомога науково-педагогічним працівникам та студентам ЗНУ (2019 рік – 52 тис. грн, 2020 рік – 18,7 тис. грн).

Варто наголосити, що університет – не лише визнаний провідний регіональний і на рівні держави заклад вищої освіти, а й великий наповнювач коштами державного і місцевого бюджетів, Пенсійного фонду. За 2020 рік до бюджетів усіх рівнів сплачено податків та зборів:

- податок із доходів фізичних осіб – 36,9 млн грн;
- військовий збір – 3,1 млн грн;
- єдиний внесок – 43,1 млн грн;
- ПДВ – 1,8 млн грн.

Пріоритетними в управлінській діяльності ректора є питання **охорони праці та пожежної безпеки**. Відповідно до умов Колективного договору

здійснювались витрати з охорони праці (тис. грн):

Витрати	2018 р.	2019 р.	2020 р.
Аптечки	1,9	6,1	3,2
Спеціальне молоко (за умовами праці)	71,8	78,3	80,7
Медогляд (за умовами праці)	19,0	10,3	4,0
Миючі засоби (за умовами праці)	34,3	31,4	267,1
Спецодяг, спецвзуття	36,7	157,6	87,1
Закупівлі, пов'язані з COVID-19	–	–	172,7

Протягом 2020 року відділом охорони праці та пожежної безпеки виконувалася робота з координації діяльності всіх структурних підрозділів по створенню безпечних і здорових умов проведення освітнього та виховного процесу, контролю за дотриманням виконання вимог нормативних актів та документів.

Невід'ємною частиною цієї роботи є проведення вступних інструктажів із охорони праці та пожежної безпеки з прийнятими на роботу співробітниками ЗНУ. За 2020 рік проведено 541 інструктаж.

Згідно з наказом ректора від 20.08.2020 р. № 18 АГП у вересні проведені інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки зі студентами та співробітниками.

Постійно діючою комісією з питань охорони праці протягом року проведена атестація 4 новопризначених керівників підрозділів.

Згідно з наказом ректора від 11.11.2020 р. № 72 із 12.11.2020 р. по 18.12.2020 р. було проведено навчання та перевірка знань із питань охорони праці, працівників, які виконують роботи з підвищеною небезпекою, оформляються протоколи.

Протягом 2020 року проведено навчання у обласному центрі охорони праці (всього 44 особи) за темами:

- правила безпеки системи газопостачання України – 2 особи;
- правила будови та безпечної експлуатації посудин, що працюють під тиском – 3 особи;
- правила технічної експлуатації теплових установок і мереж, правила охорони праці під час експлуатації тепломеханічного обладнання електростанцій теплових мереж і тепловикористувальних установок, правила підготовки теплових господарств до опалювального періоду – 1 особа;
- правила роботи на висоті – 13 осіб;
- за курсом електробезпека – 5 осіб;
- з питань пожежної безпеки – 20 осіб.

Згідно з наказом ректора від 24.01.2020 р. № 08 АГП було проведено оновлення інструкцій з охорони праці в усіх підрозділах, термін дії яких минув у 2015 році.

У зв'язку з епідеміологічною ситуацією відділом охорони праці та пожежної безпеки проводилась вибіркова перевірка стану організації роботи з охорони праці, пожежної безпеки та електробезпеки на факультетах та у підрозділах університету.

Під постійним контролем залишається проведення періодичних медичних оглядів працівників, робота яких пов'язана з небезпечними та шкідливими умовами праці, передбачених наказом МОЗ України від 21.05.2007 р. № 246.

Були затверджені списки співробітників університету робота яких пов'язана з небезпечними та шкідливими умовами праці та узгоджені з СЕС, але медогляд у 2020 році не проведений у зв'язку з епідеміологічною ситуацією в країні та запланований на I квартал 2021 року.

У 2020 році нещасних випадків зі співробітниками та студентами у ЗНУ не було. У порівнянні: у 2019 році – 2 нещасних випадки зі співробітниками університету, пов'язані з виробництвом.

Відділом охорони праці та пожежної безпеки контролюється виконання VI розділу Колективного договору на 2017–2022 рр., а саме – видача спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту, миючих засобів,

працівникам зайнятим на роботах із шкідливими умовами праці – молока або рівноцінну йому молочну продукцію (додатки до колективного договору №№ 4, 5, 6, 7, 8).

Із метою надання методичної допомоги на вебсайті університету постійно оновлюється сторінка відділу охорони праці та пожежної безпеки на якій розміщено інформаційні та методично-допоміжні матеріали з охорони праці, безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки (накази ректора, інструкції, пам'ятки тощо).

Забезпечення пожежної безпеки

В університеті наказом ректора № 67 від 03.02.2020 р. затверджено План заходів по усуненню недоліків вказаних у Приписі № 1 від 03.01.2020 ГУ ДСНС України у Запорізькій області, яким передбачено ряд організаційних та інженерно-технічних заходів. На теперішній час виконано більше 50 % плану.

Наказом ректора № 31 від 20.01.2020 р. в університеті затверджено протипожежний режим та протипожежну безпеку, а саме:

- призначені відповідальні за протипожежний стан на об'єктах університету;
- встановлено протипожежний режим у навчальних корпусах, гуртожитках, на території університету під час проведення освітнього процесу;
- затверджено склад добровільної пожежної дружини.

На виконання Плану заходів у поточному році:

- виконане технічне обслуговування 875 одиниць вогнегасників;
- проведена інвентаризація всіх вогнегасників;
- виконані роботи з технічного обслуговування пожежних кран-комплектів (ПКК) на всіх об'єктах університету;
- проведені технічні випробування пожежних гідрантів, які знаходяться на балансі університету;
- проведені роботи по виміру опору розтікання контуру заземлення та інші вимірювання;
- встановлено 117 аварійних світильників із написом «Вихід»;

– встановлено протипожежні двері на всіх електрощитових приміщеннях;

– встановлені 2 одиниці евакуаційних дверей із системою «Антипаніка» у навчальному корпусі № 3 та продовжується установка на інших об'єктах ЗНУ;

– проведено страхування членів ДПД.

На сьогодні будівлі, приміщення та інші об'єкти університету забезпечені необхідною кількістю первинних засобів пожежогасіння.

В університеті регулярно проводяться як практичні так і теоретичні заняття зі студентами, членами ДПД, вахтерами та особами відповідальними за утримання засобів пожежогасіння.

Забезпечення функціонування системи цивільного захисту

Відповідно до покладених на штаб цивільного захисту повноважень у 2020 році було проведено такі заходи:

– оновлено та проаналізовано правову базу відповідно до повноважень, які віднесено до роботи в системі МОН України спільно з фахівцями міського управління ДСНС Запорізького обласного управління;

– проведено обстеження сховищ та приймального пункту евакуації, оновлено документацію, відповідно до діючого законодавства;

– проводилася постійна робота з координації дій із відповідними органами державної влади та місцевого самоврядування, зокрема проведено перевірку пункту евакуації та відповідність до нормативно-правової бази з вказаного питання;

– проводилася постійна робота з навчально-методичного забезпечення відповідальних фахівців із питань цивільного захисту;

– підготовлено проекти відповідей МОН України, Державній службі з надзвичайних ситуацій України, Запорізькій обласній державній адміністрації та Запорізькій міській раді;

– проводилася постійна перевірка у громадян під час прийняття на роботу (навчання) наявності військово-облікових документів

(у військовозобов'язаних – військових квитків або тимчасових посвідчень, а у призовників – посвідчень про приписку до призовних діляниць);

- оформлялися особові картки обліку військовозобов'язаних співробітників та студентів ЗНУ;

- надсилалися до відповідних ТЦК та СП (військкоматів) повідомлення про зміну облікових даних призовників і військовозобов'язаних, прийнятих на роботу чи звільнених із роботи;

- готувалися довідки форми Ф-17 для студентів денної форми здобуття освіти, що підтверджують відстрочку від служби в армії на період навчання;

- проводилося постійне звіряння особових карток працівників із обліковими документами ТЦК та СП, в яких вони перебувають на військовому обліку.

10. Розвиток матеріально-технічної бази університету.

Забезпечення ефективності використання державного майна

Головним і визначальним пріоритетом управлінської роботи ректорату є подальше зміцнення фінансового стану нашого університету, що слугує запорукою якісного забезпечення освітнього процесу та соціального розвитку колективу. Результати послідовної реалізації заходів на підвищення ефективності управлінських рішень щодо поліпшення показників господарювання, оперативного втручання та коригування виконання кошторису, незважаючи на складні об'єктивні зовнішні фактори відчуваються вже сьогодні.

Усвідомлюючи необхідність збереження високого рейтингу університету у освітньому просторі краю (та і України загалом), запорукою чому є переконлива якість освітньо-виховного процесу в ЗНУ, пріоритет надається зміцненню матеріально-технічної бази, зокрема навчальних лабораторій, студентських гуртожитків, благоустрою студентського містечка.

На поліпшення матеріально-технічної бази університету в поточному році придбано предметів та матеріалів на суму 6,2 млн грн, предмети та матеріали

довгострокового використання (капітальні) 2,3 млн грн. Зокрема:

- комп'ютерна та офісна техніка, сервери – 1,8 млн грн;
- періодичні видання – 50,0 тис. грн.

Крім того, у 2020 році були витрати на:

- ремонт автомобілів та придбання запчастин – 255,1 тис. грн;
- ремонт покрівлі навчальних корпусів – 913,7 тис. грн;
- закупівлю побутової техніки – 107,5 тис. грн;
- закупівлю меблів – 240,9 тис. грн;
- установку 27 протипожежних дверей і дверей «Антипаніка» – 330 тис. грн.

Університетська політика енергозаощадження, основні завдання якої були визначені в попередні роки, засвідчила правильність обраного шляху, щорічно наповнюється кращими науковими розробками, що дає можливість перезавантажувати видатки на послуги енергетиків на інші потреби складного університетського господарства.

Так, у 2020 році було замінено на металопластикові понад 1240 п. м. сталевих трубопроводів, що постійно виходили з ладу. Замінено 1100 секцій приборів опалення.

Виконано заміну старих дерев'яних вікон на металопластикові загальною вартістю понад 2,3 млн грн.

Змонтована система вентиляції в навчальному корпусі № 3 та спортивному корпусі загальною вартістю 652 тис. грн.

Виконані роботи по реконструкції водоводу до навчального корпусу № 7, із прокладкою нових трубопроводів й підключенням до мереж «Водоканалу» та проведена повна заміна електрокабелю з обладнанням нової системи комутації до навчального корпусу № 7.

Із метою економного та раціонального використання електроенергії виконано ремонт електрощитових, встановлено сучасні лічильники електроенергії, із наступним їх підключенням до системи автоматичного обліку та моніторингу споживання електроенергії.

Переобладнано приміщення буфету навчального корпусу № 3 під комп'ютерний клас, а також відремонтовано нове приміщення буфету.

Університетом протягом 2020 року досягнуто певних успіхів в адміністративно-господарській діяльності. Належним чином була забезпечена підготовка та надійна експлуатація об'єктів навчального призначення, гуртожитків, інженерних систем енергозабезпечення до нового навчального року та до сталого функціонування у осінньо-зимовий період. Не було допущено аварійних ситуацій, господарство університету працювало стабільно та злагоджено.

Облаштування 18 санвузлів, включаючи нове обладнання загальною вартістю 3,6 млн грн, у тому числі два санвузли для людей із обмеженими можливостями.

У спортивно-оздоровчому комплексі «Славутич» у 2020 році оздоровилось 529 осіб. У наступному році планується відкриття додаткових місць відпочинку в корпусі на базі відпочинку «Монтажник» (54 місця) для оздоровлення працівників університету та членів їх сімей.

Завершено ремонт другої черги коридору до навчального корпусу № 1 третього поверху.

Загалом за 2020 рік здійснено ремонтів:

1) поточних – на 8,7 млн грн із яких:

- гуртожитків – 607,7 тис. грн;
- навчальних корпусів – 7,6823 млн грн;
- баз відпочинку – 349,7 тис. грн;
- студмістечка – 37 тис. грн;

2) капітальних – на 9,4 млн грн із яких :

- навчальних корпусів – 9,2 млн грн;
- студмістечка – 176 тис. грн.

У спільному з Європейським інвестиційним банком проєкті «Надзвичайна кредитна програма для відновлення України» ЗНУ у наступному році отримає кошти у сумі 44 млн грн на капітальний ремонт фасаду будівлі

гуртожитків № 3 та № 4 з утепленням зовнішніх стін та покрівлі, заміни вікон та входних дверей, встановленням автоматичного вузла керування на системі опалення.

Реалізація проєкту дозволить покращити енергоефективність гуртожитків, провести утеплення фасаду, покрівлі, фундаменту; замінити вікна, входні групи дверей, капітальний ремонт теплового вузла зі встановленням погодної автоматики; ремонт та фарбування зовнішніх пожежних сходових, люків; встановлення підкачуючих насосів для холодної та гарячої води, пожежних насосів, протипожежних дверей на запасних виходах, автоматичного вузла керування на системі опалення тощо.

11. Правова робота.

Забезпечення дотримання чинного законодавства та виконання положень Статуту університету. Діяльність щодо запобігання корупції

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 26.11.2008 р. № 1040 «Про затвердження загального Положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації» та Положення про юридичний відділ Запорізького національного університету від 01 вересня 2016 р. була організована робота у 2020 р.

Основним завданням юридичного відділу є організація правової роботи, спрямованої на правильне застосування, неухильне дотримання та запобігання невиконанню вимог законодавства, інших нормативних актів університетом, керівним складом університету та працівниками під час виконання покладених на них завдань і функціональних обов'язків, а також представлення інтересів ЗНУ в судових інстанціях.

Щопонеділка, під час особистого прийому громадян, що проводиться мною згідно з умовами контракту, присутній і начальник юридичного відділу.

Результати усних звернень громадян реєструються у картках особистого прийому, де зазначаються персональні данні особи, питання та результати

розгляду із зазначенням відповідальних осіб. За 2020 рік на прийом звернулося 53 особи.

За вказаний період складено та надано правову оцінку договірної документації з господарського та цивільного права у кількості 904 договорів.

Протягом звітнього року мною разом з юридичним відділом постійно здійснювалась робота щодо правової оцінки та погодження посадових інструкцій співробітників університету. Розроблено та затверджено 3564 наказів.

Важливим завданням, реалізованим за звітний період, було забезпечення законності і прозорості у проведенні вступної кампанії 2020 р. Працівниками юридичного відділу було перевірено документи абітурієнтів пільгових категорій при вступі. Надано роз'яснення вступникам щодо надання необхідних документів до приймальної комісії, які підтверджують їх статус та право на пільговий вступ, складено 506 юридичних висновків щодо підтвердження пільгового статусу.

Працівниками юридичного відділу постійно здійснюється претензійна та позовна робота. Всього у 2020 році університет брав участь в якості однієї із сторін у судових розглядах 3 справ. В одній справі позов задоволено в повному обсязі на користь університету.

Співробітниками юридичного відділу здійснюється робота у 52 справах виконавчого провадження.

Однією з найважливіших складових у забезпеченні законності в діяльності університету є робота щодо **запобігання та протидії корупції**.

Для здійснення антикорупційних заходів, було затверджено План заходів запобігання та протидії корупції в Запорізькому національному університеті на 2020 рік (наказ від 26.12.2019 р. № 630). План доведено до відома всіх працівників університету, а також опубліковано на офіційному веб-сайті університету.

Щопонеділка проводились наради з питань виконавської дисципліни. Щоквартально проводились тематичні наради з питань недопущення

корупційних діянь для уповноважених осіб із питань запобігання та виявлення корупції відокремлених структурних підрозділів університету.

Відокремленим структурним підрозділам університету постійно надавалась методична допомога щодо застосування антикорупційного законодавства з метою запобігання та протидії корупції. На офіційному веб-сайті університету постійно оновлювалась сторінка «Запобігання корупції в ЗНУ».

Забезпечено функціонування телефонної гарячої лінії «Запобігання проявам корупції». Проведено роботу з інформування працівників університету та здобувачів вищої освіти про наявність та призначення «Скриньок довіри».

Забезпечено функціонування та своєчасне оновлення постійно діючого інформаційного стенду на антикорупційну тематику в науковій бібліотеці університету.

Із метою уникнення конфлікту інтересів та попередження вчинення корупційних правопорушень добір і розстановка кадрів здійснювались на засадах неупередженого конкурсного відбору, при прийомі на роботу працівникам роз'яснювались питання щодо недопустимості вчинення корупційних діянь та необхідності неухильного дотримання антикорупційного законодавства України.

Постійно здійснювалось юридичне забезпечення роботи, пов'язаної з виконанням вимог антикорупційного законодавства.

Постійно проводилась юридична експертиза проєктів нормативних актів університету у сфері фінансування, із метою виявлення чинників, що сприяють чи можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень, надавались роз'яснення чинного законодавства у сфері запобігання і протидії корупції співробітникам та здобувачам вищої освіти.

До відома співробітників та здобувачів вищої освіти своєчасно доводилась інформація щодо змін в антикорупційному законодавстві.

Постійно вживались заходи з посилення фінансового контролю за використанням бюджетних коштів, проводився аналіз ефективності

використання університетом та його структурними підрозділами, зокрема, відокремленими, бюджетних коштів.

Із метою запобігання можливим проявам корупції, фінансовим правопорушенням та іншим зловживанням забезпечено участь спеціалістів різного профілю у здійсненні процедур закупівель товарів, робіт, послуг за рахунок коштів державного бюджету. Постійно здійснювався моніторинг виконання плану заходів щодо запобігання та протидії корупції, аналізувався стан та результати роботи щодо додержання антикорупційного законодавства.

Протягом 2020 року, до встановленого законом терміну, проводились консультації з приводу декларування майна, доходів, витрат і зобов'язань фінансового характеру співробітниками, на яких обов'язок декларування доходів покладено Законом України «Про запобігання корупції».

За звітний період не надходило звернень щодо причетності працівників ЗНУ до вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, у зв'язку з чим відповідні перевірки не проводились. За звітний період відсутні випадки притягнення до відповідальності осіб, які працюють в ЗНУ, за вчинення корупційних правопорушень, а також правопорушень, пов'язаних із корупцією. Протягом вказаного періоду від правоохоронних органів до ЗНУ не надходило інформації про вчинення корупційних правопорушень, правопорушень, пов'язаних з корупцією, особами, які працюють в університеті.

12. Особиста науково-педагогічна та громадська робота.

Структура заробітної плати

Я, Фролов Микола Олександрович, за звітний період виконував науково-педагогічну і громадську роботу.

Навчальне навантаження складає 240 годин. Керую написанням наукових робіт аспірантів другого (Бойко О.В., Межебицький О.О.), третього (Самойленко Ю.С.) та четвертого (Пругло Р.В.) років навчання, докторанта другого року навчання (Бардоли К.Ю.).

- тема дисертаційного дослідження Бойко О.В. «Культурна еліта Болгарії

в умовах трансформації посткомуністичного суспільства 90-х років ХХ – початку ХХІ ст.»;

– тема дисертаційного дослідження Межебицького О.О. «Інформаційна війна під час перебігу Балканської кризи 1991-2008 рр.»;

– тема дисертаційного дослідження Самойленко Ю.С. «Зовнішня політика Чорногорії в контексті геополітичних трансформацій на Балканах (2006-2017 рр.)»);

– тема дисертаційного дослідження Пругла Р.В. «Антиєврейська політика уряду Антонеску в Румунії (1941-1944 рр.)»);

– тема дисертаційного дослідження Бардоли К.Ю. «Візантійська бюрократія та її вплив на зовнішньополітичну стратегію».

Член проєктної групи освітньо-професійних програм «Країнознавство» освітнього рівня бакалавр та освітнього рівня магістр.

Виконую обов'язки члена редакційної колегії фахових видань «Zaporizhzhia Historical Review» та «Культурологічний вісник. Науково-теоретичний щоденник Нижньої Наддніпряни».

Виконую обов'язки президента Запорізького обласного відділення Малої академії наук України.

Виконую обов'язки голови Спеціалізованої вченої ради Д 17.051.01 у Запорізькому національному університеті з правом присудження наукового ступеня доктора і кандидата історичних наук зі спеціальностей 07.00.01 – історія України та 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни (наказ МОН України № 261 від 06.03.2015 р.).

Структура моєї заробітної плати складається з:

– посадовий оклад у розмірі 10768 грн 11 коп. на місяць за рахунок коштів загального фонду держбюджету;

– доплата на науковий ступінь у розмірі 25 % від посадового окладу за рахунок коштів загального фонду держбюджету;

– доплата за вчене звання у розмірі 33 % від посадового окладу за рахунок коштів загального фонду держбюджету;

- надбавка за вислугу років у розмірі 30 % від посадового окладу за рахунок коштів загального фонду держбюджету;
- надбавка за звання «Заслужений ...» у розмірі 20 % від посадового окладу за рахунок коштів загального фонду держбюджету;
- надбавка за складність, напруженість у роботі у розмірі 50 % від посадового окладу за рахунок коштів загального фонду держбюджету;
- надбавка за високі досягнення у праці у розмірі 50 % від посадового окладу за рахунок коштів спеціального фонду держбюджету;
- надбавка за виконання особливо важливої роботи (на строк її виконання) із 30.08.2020 р. донині у розмірі 50 % від посадового окладу за рахунок коштів спеціального фонду держбюджету.